

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒/๒๕๘๔ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๘๔
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธานชั่วคราว : วันนี้มีสมาชิก ได้มีประกาศตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร
 มาประชุม ๑๔๘ คน เป็นองค์ประชุม และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตั้ง
 แล้ว ข้าพเจ้าขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช
 ๒๕๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.อ. พิชยนทรโยธิน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๘๔
 เลือกสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร
 คือ

(๑) พระยามานวราชเสวี (ปลอด-วิเชียร ณ สงขลา) เป็นประธานสภา
 ผู้แทนราษฎร

(๒) นายพลตรี พระประจันปัจจนึก (พุก มหาตลล) เป็นรองประธาน
 สภาผู้แทนราษฎร

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงให้

ตั้งผู้มีนามตั้งกล่าวแล้ว เป็นประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

จะ นั้น ขอเชิญ ประธานและ รองประธานสภาฯ ชันมาดำรงตำแหน่งต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ได้เชิญพระยามานวราชเสวี พล.ต. พระประจันปัจจุบันนี้ ชันนั่งบนบัลลังก์ประธานและรองประธานสภาฯ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติ ท่านได้เลือกข้าพเจ้าและพระประจันปัจจุบันนี้ ให้เป็นประธานและรองประธานในสภาผู้แทนราษฎรนี้ ข้าพเจ้าและพระประจันปัจจุบันนี้ ขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอรับอาสาทำงาน จนเต็ม ตามกำลังและความสามารถ

ข้าพเจ้าได้รับหนังสือจากนายพลโทพระยาพลพลพยุหเสนา สมาชิกประเภทที่ ๒ ขอลาอุปสมบท ๑ ฉบับ จึงแจ้ง

มาให้ทราบ คือขอลาอุปสมบทตั้งแต่วันที่ ๖ เดือนนี้เป็นต้นไป

ในวาระต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอรายงานกิจการของสภาผู้แทนราษฎรที่ได้ทำไปในสมัยประชุมวิสามัญ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้ส่งไปยังท่าน สมาชิกแล้ว เรื่องนี้เป็นการเสนอเพื่อทราบ

ในวาระต่อไป คือตั้งกรรมวิธีการสามัญประจำสภาฯ นี้ ตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๖๐ ตามระเบียบเคยทำกันหลายอย่าง การตั้งกรรมวิธีการประจำสภาฯ นี้มี ๓ ชุด ชุดละ ๗ คน ตั้งทีละชุด ๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการเสียเวลามาก และตำแหน่งกรรมวิธีการประจำสภาฯ นี้ก็เป็นที่ปรารถนาที่จะให้เลือกกัน ให้เป็นที่เรียบร้อยสักหน่อย เพราะฉะนั้นวันนี้ข้าพเจ้าอยากจะขอเสนอ

ต่อที่ประชุม แล้วแต่ที่ประชุมจะวินิจฉัย
ก็อยากจะให้ท่านเสนอชื่อสักเท่าไรก็ได้
แต่ให้เลือกมา ๒๑ คน ก็จะได้จำนวน
กรรมวิธีการ ๓ ชุด และผู้ใดจะอยู่ชุด
ไหน ข้าพเจ้าจะได้เลือกและอ่านให้ท่าน
ฟังอีกที เมื่อท่านมีโอกาสเช่นนี้ จะได้
เลือกกันถี่ถ้วน ไม่มีใครจะว่าอย่างไร
หรือ เพราะถ้าจะเลือกกันทีละชุดจะเสีย
เวลา เพราะกรรมวิธีการคณะนออยาก
ให้มีการเลือกกันให้ถี่ถ้วน ใครจะมีความ
เห็นอย่างไรบ้าง

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
ข้าพเจ้าขอให้เสนอชื่อ

นายอำเภอ อิศรางกูร ณ อยุธยา
(สิงห์บุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นาย
พันธ์ีสมา น เทพหัสดิน

มีสมาชิกรับรอง

หลวงประสิทธิ์ชินกรกรม (พระ-
นครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายพิน สุพรรณสาร

มีสมาชิกรับรอง

ร.ต. ลมัย กฤษณภักดิ์ (ปทุม-
ธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ร.ท.
ขุนศรีไกรพิสิษฐ

มีสมาชิกรับรอง

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (พัทลุง) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ ม.ล. ต้อย ชุมสาย

มีสมาชิกรับรอง

นายพิน สุพรรณสาร (พระ-
นครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายแก้ว สิงหะกเชนทร์

มีสมาชิกรับรอง

นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม
(ศรีสะเกษ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายโสภณ สุภธีระ

มีสมาชิกรับรอง

นายกวัดหุ้มแพร (ธนบุรี) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายชิต เวชประสิทธิ์
มีสมาชิกรับรอง

ขุนอนุสรกรณ์ (นครพนม) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายผล แสนสระดี
มีสมาชิกรับรอง

นายเนลา เทาถานนท์ (ตราด) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม
มีสมาชิกรับรอง

ม.ล. ต้อย ชุมสาย (ประจวบ-
คีรีขันธ์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายบุญเท่ง
ทองสวัสดิ์

มีสมาชิกรับรอง

นายชิต เวชประสิทธิ์ (ภูเก็ต):
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายทองม้วน อัครถาวร
มีสมาชิกรับรอง

พ.อ. หลวง โย ธานี การ
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
ขอเสนอหลวงราชภู่วิรุฬห์กิจ
มีสมาชิกรับรอง

ร.ท. ชุมนคร ไกรพิสัยฐ์ (อุดร-
ธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพันธ์
มูลศาสตร์

มีสมาชิกรับรอง

นายธวัช สุประภาตะนันท์
(สระบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายเขมชาติ บุญรัตน์พันธ์

มีสมาชิกรับรอง

ร.ต. ลมัย กฤษณภักดี
(ปทุมธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายจำ
จำรัสเนตร์

มีสมาชิกรับรอง

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (แม่-
ฮ่องสอน) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ร.ต.
ถัด รัตนพันธ์

มีสมาชิกรับรอง

นายทองม้วน อัครถาวร (มหา-
สารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายกวค
หุ้มแพร

มีสมาชิกรับรอง

นายอรุณ ทองบั้งโชติ (พระ-
นคร) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ร.ต. ลมัย
กฤษณภักดี

มีสมาชิกรับรอง

นายหมั่ง สายชุ่มอินทร์ (ตาก):
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายพิ่ง ศรีจันทร์
มีสมาชิกรับรอง

ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายทองดี จันทร์กุล

มีสมาชิกรับรอง

นายจำลอง ดาวเรือง (มหา-
สารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์

มีสมาชิกรับรอง

นายเสกกล เจตสมมา (ระยอง):
ข้าพเจ้าขอเสนอ เจ้าวรทัศน์ ณ ลำพูน
มีสมาชิกรับรอง

นายเปี่ยม บุญยโชติ (นคร-
ศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายเชียร วิบุลากร

มีสมาชิกรับรอง

ชุนนรินทร์ชัย (สมาชิกประ-
เภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ร.ต.
เนตร พูนวิวัฒน์

มีสมาชิกรับรอง
 ขุนศรีไกรพิสมัย (อุดรธานี) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสว่าง สนิทพันธุ์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายแก้ว สิงหะคเชนทร์
 (พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ขุนอนุกุล
 ประชากร
 มีสมาชิกรับรอง
 นายเขมชาติ บุญรัตพันธุ์
 (ร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเอี่ยม
 สุภาพกุล
 มีสมาชิกรับรอง
 นายสรอย ณ ลำปาง(ลำปาง):
 ข้าพเจ้าขอเสนอ ขุนอนุสรสิทธิธรรม
 มีสมาชิกรับรอง
 พ.ต. หลวงอภัยสรสิทธิ์
 (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าขอ
 เสนอ นายเดือน บุญนาค
 มีสมาชิกรับรอง
 นายพันธุ์ มุทศาสตร์
 (สุรินทร์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 นายทองดี หาญศึกษา
 มีสมาชิกรับรอง
 พระประสงค์เกษมราษฎร์
 (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 หลวงประสิทธิ์นครธรรม

มีสมาชิกรับรอง
 ร.อ. วัน รุยาพร (สมาชิก-
 ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 นายชุนท์ ปิ่นทนนท์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายเฉลา เตาลานนท์ (ตราด):
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายทอง ก้นทงธรรม
 มีสมาชิกรับรอง
 นายพิน สุพรรณสาร พระ-
 นครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 นายฟอง สิทธิธรรม
 มีสมาชิกรับรอง
 นายสีห์มัน วัฒนีสอน (เชียงใหม่):
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายภิญโญ
 อินทะวิวัฒน์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายเชียร วิบุลากร (สงขลา) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเปี่ยม บุญยโชติ
 มีสมาชิกรับรอง
 พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐ
 มนตรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายยล
 สมานนท์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายจำลอง ดาวเรือง (มหา-
 สารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 ขุนสุคนธ์วิศศึกษากร

มีสมาชิกรับรอง

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกล-
นคร) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายจำลอง
ดาวเรือง

มีสมาชิกรับรอง

พ.ต. หลวงขจรกลางสนาม
(นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายช่ออัน อ่ำพล

มีสมาชิกรับรอง

นายเอี่ยม สุภาพกุล (นคร-
ราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ร.ท.
อู๊ด นิตยสุทธิ์

มีสมาชิกรับรอง

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์
(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายวิเชียร สุวรรณทัต

มีสมาชิกรับรอง

นายธวัช สุประภาตะนันท์
(สระบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
หลวง พ.ต. ขจรกลางสนาม

มีสมาชิกรับรอง

นายโสภณ สุภธีระ (ขอนแก่น)
: ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเสก
เจตสมมา

มีสมาชิกรับรอง

หลวงชำนาญนิติเกษตร (รัฐ-
มนตรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเฉลียว
ปทุมรส

มีสมาชิกรับรอง

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์
(พิจิตร) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายนิยม
เรืองเกษตร

มีสมาชิกรับรอง

ขุนอนุกุลประชากร (นคร-
สวรรค์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายบุญช่วย
ชูทรัพย์

มีสมาชิกรับรอง

ร.ต.ถัด รัตนพันธ์ (พทลุง) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายโมราณ กลาง

มีสมาชิกรับรอง

นายช่ออัน อ่ำพล (สมุทรปรา-
การ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเตียง ศิริ-
ขันธ์

มีสมาชิกรับรอง

นายทองคำ จันทรกุล (ราช-
บุรี) : ข้าพเจ้าขอขอบคุณสมาชิกที่เสนอ
ข้าพเจ้าขอถอน และขอเสนอ นายเย็น
ศิริมหา

นายเย็น ศิริมหา (นครนา-
ยก) : ข้าพเจ้าขอถอน

ขุนคุปตพงศประพัทธ์ (พินธุ-
โลก) : ข้าพเจ้าขอเสนอ พล.ต.พระขจร
เนติยุทธ

มีสมาชิกรับรอง

ร.อ.วัน รุยาพร (สมาชิกประ-
เภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าขอเสนอ น.อ. สงบ
จรรยาพร ร.น.

มีสมาชิกรับรอง

นายเฉลา เตาลานนท์ (ตราด) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ

นายทองดี หาญศึกษา (ชัย-
ภูมิ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ

นายเอี่ยม สุภาพกุล (นคร
ราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายชิม
วีระไวทยะ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดเสนออีก ข้าพเจ้าขอให้เลิก
วิธีการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

๑. พ.ต.สมาน เทพหัสดิน ๒. นายพิน
สุพรรณสาร ๓. ขุนศรีไกรพิศิษฐ์ ๔.
ม.ล.ค้อย ชุ่มสาย ๕. นายแก้ว สิงหะค-
เชนทร์ ๖. นายโสภณ สุภธีระ ๗. นาย
ชิต เวชประสิทธิ์ ๘. นายผล แสนสระดี
๙. นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม ๑๐. นาย

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ๑๑. นายทองม้วน
อัครถาวร ๑๒. หลวงราษฎรวิรุพหกิจ

๑๓. นายพันธ์ มุลศาสตร์ ๑๔. นาย
เขมชาติ บุณยรัตพันธุ์ ๑๕. นายนำ จำรัส
เนตร์ ๑๖. ร.ต. ถิต รัตนพันธุ์ ๑๗.

นายกวคหุ้มแพร ๑๘. ร.ต. ลมัย กฤษณ-
ภักดี ๑๙. นายพิง ศรีจันทร์ ๒๐. นาย
ทองอินทร์ ภูริพัฒน์ ๒๑. เจ้าวรทัศน์

ณลำพูน ๒๒. นายเชียร วิบุลากร ๒๓.
ร.ต. เนตร พูนวิวัฒน์ ๒๔. นายสว่าง
สนิทพันธุ์ ๒๕. ขุนอนุกุลประชากร

๒๖. นายเอี่ยม สุภาพกุล ๒๗. ขุนอนุส-
สรสิทธิกรรม ๒๘. นายเดือน บุนนาค
๒๙. หลวงประสิทธิ์นรกรรม ๓๐. นาย

ชุนท์ บินชานนท์ ๓๑. นายทอง กัน
ทาธรรม ๓๒. นายฟอง สิทธิธรรม
๓๓. นายภิญโญ อินทะวิวัฒน์ ๓๔. นาย

เปี่ยม บุญยะโชติ ๓๕. นายยล สมานนท์
๓๖. ขุนสุคนธ์วิทศึกษากร ๓๗. นาย
จำลอง ทาวเรือง ๓๘. นายช้ออัน อ่ำพล

๓๙. ร.ท. อัคร นิตยสุทธ์ ๔๐. นายวิเชียร
สุวรรณทศ ๔๑. พ.ต. หลวงขจรกลาง
สนาม ๔๒. นายเสกกล เจตสมมา ๔๓.

นายเจดีย์ว ปทุมรส ๔๔. นายนิ่ม เรือง
เกษตร์ ๔๕. นายบุญช่วย ชูทรัพย์ ๔๖.
นายโมรา ณ ถลาง ๔๗. นายเตียง ศิริ

พันธ์ ๔๘. พล.ต. พระขจรเนติยุทธ
๔๙. น.อ. สงบ จรุงพร ร.น. ๕๐.
นายซิม วีระไวทยะ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ได้เชิญผู้มีรายนามดังต่อไปนี้เป็นกรรม-
การนับคะแนน ๑. พ.ต. สมาน เทพ
หัสดิน ๒. นายฉ่ำ จำรัสเนตร์ ๓. นาย
เฉลา เทลาดานนท์ ๔. นายจำลอง คาว
เรือง ๕. ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย ร.น.
๖. นายทองดี ฅ กาศสินธุ์ ๗. นายทอง
กันทาธรรม ๘. นายโมรา ฅ กลาง ๙.
นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ ๑๐. นายทองดี
หาญศึกษา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
การเลือกกรรมการมีผลดังที่ข้าพเจ้าจะ
ขอให้เลขาธิการสภา ฯ อ่านต่อไปนี้

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ชุดที่ ๑ นายเดือน บุนนาค นายพัน
สุพรรณสาร นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ ร.ท. ชุนศรีไกรพิ-
ศิษฐ์ นายเชมชาติ บุณยรัตพันธ์ ม.ล.
ต้อย ชุมสาย

ชุดที่ ๒ นายซิม วีระไวทยะ นาย
แก้ว สิงหะภเชนทร์ นายทอง กันทาธรรม
ชุนสุคนธ์วิทศึกษากร นายทองม้วน

อัครถาวร นายเตียง ศิริขันธ์ นายวิเชียร
สุวรรณทัต

ชุดที่ ๓ นายยล สมานนท์ ร.ต.
เนตร์ พูนวิวัฒน์ ร.ท. อุต นิตยสุทธ์
นายโสภณ สุภธีระ นายโมรา ฅ กลาง
นายชิต เวชประสิทธิ์ นายเอี่ยม สุภาพกุล

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติ ในวาระ
ต่อไปขอให้เลือกกรรมการตรวจราย-
งานการประชุม ตามปกติสำหรับปีที่แล้ว
มีเลือก ๑๘ คน ในเป็นถ้าไม่มีผู้ใดมีความ
เห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประ-
ชุมอนุมัติให้ตั้งกรรมการชุดนี้อีก ๑๘
คน

ร.ต. ถัด รัตนพันธ์ (พัทลุง) :
๑๘ คน เห็นว่ามากเกินไป ควรลดลง
เหลือ ๑๒ คน

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อมีผู้เสนอขอให้ลดลงเหลือ ๑๒ คน
จะมีผู้ใดมีความเห็นอย่างไรบ้าง

นายฉ่ำ จำรัสเนตร์ (นครศรี-
ธรรมราช) : เรื่องการตรวจรายงาน
การประชุม ข้าพเจ้าอยากจะขอให้คงเดิม
เพราะเหตุว่ารายงานการประชุมสภา ฯ

จำเป็นที่จะต้องรู้เร็ว ๆ หน่อย เพราะ
ฉะนั้น ข้าพเจ้าขอความกรุณาท่านสมาชิก
และท่านประธานว่าให้คงเดิม

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็น
ควรให้มีกรรมวิธีการตรวจรายงานการ
ประชุม ๑๘ คน ขอให้ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๕๐ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดเห็นควรให้มี ๑๒ คน ขอให้ไปรต
ยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๔ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ในการเลือกนี้ ขอให้เลือกให้ดี ๆ นะท่าน
พวกรบ ๑๘ คนแล้วก็เลิกกัน

นายฉ่ำ จรรย์เนตร (นครศรี-
ธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
นายจำลอง ดาวเรือง

มีสมาชิกรับรอง

นายโสภณ สุภธีระ (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเจลา เคา
ลานนท์

มีสมาชิกรับรอง

นายเปี่ยม บุญยะโชติ (นคร
ศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
หลวงราชภูริวิรุฬหกิจ

มีสมาชิกรับรอง

พ.ต. วิลาศ โอสถานนท์ (รัฐ-
มนตรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายวิเชียร
สุวรรณทนต์

มีสมาชิกรับรอง

ม.ล. ต้อย ชุ่มสาย (ประจวบ
คีรีขันธ์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเสกกล
เจตสมมา

มีสมาชิกรับรอง

นายทองม้วน อัครากร (มหา
สารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายทองอยู่
เอี่ยมบุญอิม

มีสมาชิกรับรอง

พล. ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช
(ลำปาง) : ข้าพเจ้าขอเสนอ พ.ต.
หลวงอภัยสรสิทธิ์

มีสมาชิกรับรอง

นายเสกกลเจตสมมา (ระยอง) :
ข้าพเจ้าขอเสนอ นายโมรา ณ ถลาง

มีสมาชิกรับรอง

นายชวัช สุประภาตะนันท์
(สระบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ พ.ต.

หลวงขจรกลางสนาม

มีสมาชิกรับรอง
 นายเฉลาเตาลานนท์ (ตราด) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ ขุนอนุสรกรณ์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายโมรา ณ ถลาง (พังงา) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ ม.ล. ค้อย ชุ่มสวาย
 มีสมาชิกรับรอง
 นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบล
 ราชธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายฟอง
 สิทธิธรรม
 มีสมาชิกรับรอง
 นายฟอง สิทธิธรรม (อุบลราช
 ธานี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 นายเอี่ยม สุภาพกุล (นคร
 ราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นาย
 พุฒเทศ กาญจนเสริม
 มีสมาชิกรับรอง
 นายหมั่ง สายชุ่มอินทร์ (ตาก) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายฟิ่ง ศรีจันทร์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายหิต เวชประสิทธิ์ (ภูเก็ต) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายกวคหุ้มแพร
 มีสมาชิกรับรอง
 หลวงประสิทธิ์นรกรรม (พระ
 นครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ
 นายพันธ์ มุลศาสตร์

มีสมาชิกรับรอง
 หลวงราชภูริวิรุณหกิจ (ศรี-
 สะเกษ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ ขุนบุรุษ-
 การกิตติศักดิ์
 มีสมาชิกรับรอง
 นายเขมชาติ บุญยรัตพันธุ์ (ร้อย
 เอ็ด) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายวัช
 สุประภาตะนันท์
 มีสมาชิกรับรอง
 พระประสงค์เกษมราษฎร์ (นคร
 ราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ หลวง
 ประสิทธิ์นรกรรม
 มีสมาชิกรับรอง
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 กรบ ๑๘ คนแล้ว ขอให้เลขาธิการ
 สภา ฯ อ่าน
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
 ๑. นายจำลอง คาวเรือง ๒. นายเฉลา
 เตาลานนท์ ๓. หลวงราชภูริวิรุณหกิจ
 ๔. นายวิเชียร สุวรรณทัต ๕. นายเสก
 เจตสมมา ๖. นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม
 ๗. พ.ศ. หลวงอภัยสรสิทธิ์ ๘. นายโมรา
 ณ ถลาง ๙. พ.ศ. หลวงขจรกลางสนาม
 ๑๐. ขุนอนุสรกรณ์ ๑๑. ม.ล. ค้อย
 ชุ่มสวาย ๑๒. นายพุฒเทศ กาญจนเสริม
 ๑๓. นายฟิ่ง ศรีจันทร์ ๑๔. นายกวค

หุ้มแพร ๑๕. นายพันธ์ มุลศาสตร์
 ๑๖. ขุนบุรุษการกิติศักดิ์ ๑๗. นายชวรัช
 สุประภาตะนันท์ ๑๘. หลวงประสิทธิ์นร-
 กรรรม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 ในวาระต่อไป ขอให้เลือกคณะกรรมการ
 การพิจารณาการเปิดเผยรายงานการประ-
 ชุมลับมีอยู่ ๕ นาย เมื่อไม่มีผู้ใดมีความ
 เห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประ-
 ชุมนอญุมัติให้มีจำนวน ๕ นาย

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ (ร.
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายคิเรก ชัยนาม

มีสมาชิกรับรอง

นายเสกกล เจตสมนา (ระ-
 ยอง) : ข้าพเจ้าขอเสนอ น.อ. หลวง
 ธำรงนาวาสวัสดิ์.

มีสมาชิกรับรอง

นายชวรัช สุประภาตะนันท์ (ส.
 บุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเตียง ไชย-
 กาล

มีสมาชิกรับรอง

นายทอง กันทาธรรม (แพร์) :
 ข้าพเจ้าขอเสนอ นายจรัส มหาวงศ์นันท์

มีสมาชิกรับรอง

ม.ล.ต้อย ชุมสาย (ประจวบ
 คีร์ขันธุ์) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเชม-
 ชาติ บุณยรัตพันธ์

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 ครบแล้ว ขอให้เลขาธิการสภาฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

๑. นายคิเรก ชัยนาม ๒. น.อ.หลวง
 ธำรงนาวาสวัสดิ์.น. ๓. นายเตียง ไชยกาล
 ๔. นายจรัส มหาวงศ์นันท์ ๕. นาย
 เชมชาติ บุณยรัตพันธ์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

ในวาระต่อไปมีกะทู้ กะทู้ที่ ๑ ของ
 พล.ต.พระยาอมรวิสัยสรเดช เรื่อง เงิน
 ค่าเครื่องบินที่ค้างอยู่ในประเทศอเมริกา

พล.ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช
 (ลำปาง) : ข้าพเจ้าขอตั้งกะทู้ถามท่าน
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมดังต่อไปนี้

๑. เงินค่าส่งซื้อเครื่องบินที่ค้าง-
 ค้างอยู่ที่ประเทศอเมริกา โดยรัฐบาล
 อเมริกากลับไม่ยอมขายให้และรัฐบาล
 แกลงว่าจะได้รับคืนนั้น ขอทราบว่าจะ
 เวลานี้ได้คืนแล้วหรือยัง

๒. ถ้ายังมีได้รับคืน ควรจะจัด
 การต่อไปประการใด

พล.ต.หลวงพรหมโยธี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) :
รัฐบาลขอตอบว่า

๑. เงินค่าสั่งซื้อเครื่องบินยังไม่ได้รับคืน

๒. กระทรวงกลาโหมได้มอบเรื่องให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้เจรจาขอเงินคืนจากรัฐบาลอเมริกัน และทราบว่าสถานทูตไทย ณ กรุงวอชิงตัน กำลังติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐบาลอเมริกัน เพื่อดำเนินการนี้ใกล้จะได้รับผลอยู่แล้ว

พล.ต. พระยาอมรวิสัยสรเดช (ลำปาง) : ข้าพเจ้าแคลงใจขอซักถามว่ารัฐบาลได้ประท้วงไปยังรัฐบาลอเมริกาให้เขาเห็นว่าความเป็นอารยชาติของรัฐบาลอเมริกันนี้ ได้ถึงใจเป็นที่สุดแล้วหรือยัง

พล.ต.หลวงพรหมโยธี (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม) : ในเรื่องนี้ทางกระทรวงกลาโหมหรือทางรัฐบาลนั้น ได้ทำการติดต่อกันอยู่ตลอดเวลา และเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็ได้รับข่าวว่าผลก็เกือบจะสำเร็จและเกือบจะได้รับเงินคืนอยู่แล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
กระทู้ต่อไปของนายศิริ บำเพ็ญอยู่ เรื่อง สัตว์พาหนะเป็นโรค

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชัยนาท) :
ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการตั้งต่อไปนี้

๑. สัตว์พาหนะในจังหวัดชัยนาท เวลานี้กำลังเป็นโรคระบาดตายมาก รัฐบาลได้ทราบเหตุนี้หรือเปล่า

๒. รัฐบาลได้จัดการป้องกันอย่างไรแล้วหรือยัง

พล.อ.ต. พระเวชยันรังสฤณี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรราธิการ) : กระทรวงเกษตรราธิการขอตอบว่า ทางกรมทราบแล้วว่าในจังหวัดชัยนาทมี สัตว์พาหนะในท้องที่ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองชัยนาทเป็นโรคระบาดเมื่อต้นเดือนมิถุนายนนี้ มีโคตาย ๑๘ ตัว กระบือตาย ๑๘ ตัว และยังมีวัวอยู่ ๒ ตัว เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ได้ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลุกลามตั้งแต่เริ่มเกิดโรคอยู่อย่างกวัดขันแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
กระทู้ต่อไปของนายสว่าง สนิทพันธุ์ เรื่อง นายทะเบียนป็นเรียกเงินพิเศษจากราษฎรผู้ขออนุญาต

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐบาลตั้งต่อไปนี้

ด้วยปรากฏว่า การขออนุญาตมี
 อาวุธปืนของราษฎร นายทะเบียนปืน
 อำเภอต่าง ๆ ทุกอำเภอในจังหวัดสุพรรณ
 บุรี ได้เรียกร้องเงินจากราษฎรผู้ขอ
 อนุญาตเป็นรายบุคคล เช่นปืนยาวเรียก
 รายละ ๕ บาท ปืนสั้นเรียกรายละ ๑๐
 —๑๕ บาท และถ้ารายได้ไม่ยอมให้เงิน
 ตามเรียกร้องนี้ นายทะเบียนก็ไม่อนุญาต
 ให้มีอาวุธปืนได้ตามกฎหมาย และได้กระ
 ทำเช่นนั้นมานานปีแล้ว ขอทราบว่าการ
 เรียกร้องเงินจากราษฎร ในกรณีเช่นนี้
 เป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพียง-
 ไร และได้เรียกร้องเงินจากผู้ขออนุญาต
 มีอาวุธปืนมาแล้วแต่เมื่อใด และนับจน
 ถึงบัดนี้ ได้เงินไว้แล้วอำเภอละเท่าใด
 และได้เรียกเงินนี้ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ใน
 ราชการแผนกไหน ใครเป็นผู้รักษาเงินที่
 กล่าวนี้ และถ้าจะงดไม่เรียกจะได้อะไรหรือไม่

ขุนสมุหการหิตะคดี(รัฐมนตรี):
 กระทรวงมหาดไทยได้สอบสวนข้อเท็จ-
 จริงแล้ว ไม่ปรากฏว่าได้มีการเรียกร้อง
 เงินดังที่ต้งกระทู้ถาม

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณ
 บุรี) : ความจริงเรื่องนี้ในเรื่องข้อเท็จ-
 จริงถ้าจะมีการสอบสวนแล้ว คงจะสอบ

สวนจากราษฎรได้ทั้งเมืองสุพรรณที่เดียว
 ว่า เวลานั้นยังมีการเก็บอยู่ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าใคร่จะขอถามรัฐมนตรีอีกสักครั้ง
 หนึ่งว่า ท่านได้สอบสวนไปยังใคร ที่
 ไหน

ขุนสมุหการหิตะคดี(รัฐมนตรี):
 อันที่จริงเรื่องนี้เป็นเรื่องที่รัฐบาลพอใจ
 ในคำถามของท่านเป็นอันมาก คือว่าการ
 ถามอย่างนั้นเป็นการช่วยเหลือให้การปก-
 ครองได้เป็นไปโดยเรียบร้อย ความจริง
 ทางราชการได้มีคำสั่งตักเตือนอยู่แล้ว
 แต่ว่ากระทู้เป็นกระทู้ถามซึ่งเป็นเรื่อง
 กว้าง ๆ เพราะฉะนั้นการสอบสวนเราก็
 จำเป็นจะต้องสอบสวนไปอย่างกว้าง ๆ
 และถ้าหากว่าท่านคิดใจอย่างไร เพื่อจะ
 เอาผลขอให้ไปจัดการเป็นบุคคลชั้น ทาง
 กระทรวงมหาดไทยพร้อมที่จะได้สวนให้
 ทุกเมื่อ

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณ
 บุรี) : ข้าพเจ้าใคร่ขอถามอีกสักเล็กน้อย
 ว่า ถ้าหากมีเจ้าหน้าที่ทำการเรียกร้องดัง
 คำถามของข้าพเจ้าแล้ว ขอให้ราษฎร
 เหล่านี้ร้องเรียนมายัง กระทรวงมหาด-
 ไทยเป็นรายตัวจะได้หรือไม่ และกระ-
 รวงมหาดไทยพร้อมที่จะจัดการให้ไหม

ขุนสมุหการหิตะคดี(รัฐมนตรี):

กระทรวงมหาดไทยพร้อมที่จะจัดการ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

กระทู้ต่อไปของนายทองม้วน อัครถาวร
เรื่อง ขยายถนนให้กว้างขึ้น

นายทองม้วน อัครถาวร (มหา
สารคาม): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตั้งมีข้อ
ความต่อไปนี้

๑. เนื่องจากปรากฏว่าทางรถยนต์
สายจากชนบทถึงร้อยเอ็ดตัวถนน และ
หลังถนนแคบมาก ไม่สะดวกแก่การหลบ
หลีกและสวนทางกัน เป็นเหตุให้เกิดอัน-
ตรายแก่ประชาชนบ่อย ๆ ท่านมีนโยบาย
ที่จะขยายทางรถยนต์เช่นว่านี้ให้กว้างกว่า
ที่เป็นอยู่ เพื่อให้ประชาชนได้รับความ
สะดวกในการไปมา และได้รับความ
ปลอดภัยหรือเปล่า

๒. เนื่องจากฝนแล้งเมื่อปี พ.ศ.
๒๔๘๒ ในท้องที่จังหวัดมหาสารคาม
ตำบลหนองซอน—ตำบลแพง บัณฑิตปรา-
กฏว่าราษฎรได้รับความอดอยากมาก
ท่านได้ทราบและจัดการช่วยเหลือราษฎร
จำพวกที่อดอยากอย่างไรบ้างหรือเปล่า

๓. ทางสายมหาสารคาม—กาฬ-
สินธุ์ ปรากฏว่าสะพานข้ามลำน้ำชียังมีได้
จัดสร้างชนจนบัคนี้ เป็นเพราะเหตุใด
จึงได้ล่าช้าอยู่ ท่านจะจัดการสร้างให้
เสร็จภายในกำหนดเมื่อใด

ขุนสมุหการหิตะคดี(รัฐมนตรี):

กระทรวงมหาดไทยขอตอบดังนี้

๑. รัฐบาลมีนโยบายอยู่แล้วที่จะ
ขยายทางจราจร สายชนบท—ร้อยเอ็ด ให้
กว้างขึ้น แต่เนื่องจากมีงบประมาณอยู่
น้อย จึงค่อยทำค่อยไป แต่อย่างไรก็ดี
ในขณะนี้รัฐบาลก็กำลังจัดทำอยู่แล้ว

๒. รัฐบาลได้ทราบและได้ดำเนินการ
ช่วยเหลืออยู่แล้ว โดยอนุมัติให้จ่าย
ข้าวบริ โภค แก่ราษฎร ทั้ง สองอำเภอ
แต่ในขณะนั้น เป็นเวลาที่ประเทศไทย
กำลังอยู่ในภาวะคับขัน อันเนื่องมาแต่
กรณีพิพาทกับอินโดจีนฝรั่งเศส ราษฎร
ต่างเห็นอกเห็นใจรัฐบาลที่จะต้องให้เงิน
เป็นจำนวนมาก จึงได้พยายามช่วยตัวเอง
และไม่ขอรับการช่วยเหลือจากรัฐบาลแต่
อย่างใด แต่ถึงกระนั้นก็ดี รัฐบาลก็ได้
จัดเงินไว้ให้ก้อนหนึ่ง โดยได้จัดให้ผู้อุด
อยากได้รับจ้างทำงานโยธาเผาถ่าน ตัดไม้
เสา และหาของป่ามาแลก

๓. สะพานข้ามลำน้ำชีในทางสายมหาสารคาม กาศสินธุ์ ได้มีงบประมาณรวมอยู่ในโครงการสร้างทาง ๕ ปีแรกในทางสายชนบท — ร้อยเอ็ด เดิมคำริว่าจะทำเป็นสะพานเหล็ก แต่ในขณะนั้นหาซื้อเหล็กไม่ได้ และมีงบประมาณไม่พอจึงตกลงที่จะสร้างเป็น สะพานไม้ ให้ได้ใช้จรรยาไปพลางก่อน และได้เริ่มลงมือดำเนินการแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๔ ถ้าไม่มีอุปสรรคใดๆ กะว่าจะเสร็จในราวเดือนธันวาคม ศกนี้

นายทองม้วน อัดถากร (มหาสารคาม) : กระทั่งตามข้อที่ ๑ และข้อ ๒ ที่ท่านรัฐมนตรีได้ตอบนั้น ข้าพเจ้าพอใจ แต่สำหรับข้อ ๓ นั้น ข้าพเจ้าใคร่จะเรียนซักถามต่อไปอีกว่า ตามที่กระทัถามนั้นได้ถามตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๓ และการออกยากก็สืบเนื่องมาจาก พ.ศ. ๒๔๘๒ และการออกยากของราษฎรนั้นก็สืบเนื่องมาจากนั้น ขอดถามว่ารัฐบาลจะจัดการช่วยเหลืออย่างไรอีกหรือไม่

ขุนสมหารหิตะคดี (รัฐมนตรี) :
 ปรึกษช่วยเหลืออีกเหมือนกัน

นายทองม้วน อัดถากร (มหาสารคาม) : ขอเรียนถามว่า รัฐบาลจะ

ช่วยให้เป็นจำนวนเงินสักเท่าไร ถึงจะพอแก่ราษฎรที่ออกยาก

ขุนสมหารหิตะคดี (รัฐมนตรี) : เรื่องการช่วยนี้ แต่ก่อนนี้อยู่ในมหาดไทยโดยตรง แต่เดี๋ยวนี้เราแบ่งเรื่องช่วยข้าวกิน ไปอยู่กรมประชาสงเคราะห์ ส่วนมหาดไทยนั้นหาเงินไว้ให้ก่อนหนึ่ง โดยจัดให้ผู้ออกยากได้รับจ้างทำงาน หรือหาของป่ามาแลกเปลี่ยนการตอบแทน เรื่องข้าวกินนั้นเห็นจะเป็นทางไหน ส่วนจำนวนเงินเท่าไร ทางกระทรวงมหาดไทยก็คงจะให้ตามแรงงานที่เขาทำให้ตอบแทน ฉะนั้นจะกำหนดลงไปยังไม่ได้

นายทองม้วน อัดถากร (มหาสารคาม) : จริงอยู่ตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วยราชการกระทรวงมหาดไทยว่า การที่จะสงเคราะห์อยู่ที่เจ้าหน้าที่ของกรมประชาสงเคราะห์ แต่ฐานะของผู้ที่รับผิดชอบกระทรวงมหาดไทยและสำนักนายกรัฐมนตรีนั้นก็บุคคลคนเดียวกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอฝากให้ท่านพิจารณารวมไปด้วย

ขุนสมหารหิตะคดี (รัฐมนตรี) :
 ตกลง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

กระทู้ต่อไปของนายเตียง ศิริขันธ์ เรื่อง
ชาวนา ถูกบีบคั้นในฤดูทำนา

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกล-
นคร) : กระทั่งข้าพเจ้าได้ตั้งไว้ตั้งแต่
วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๔๘๓ แต่ยังคง
ใช้ได้ในขณะนี้เหมือนกัน

เนื่องจากราษฎรในจังหวัดสกลนคร
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอำเภอเมืองกำลังได้
รับความเดือดร้อนในการขอแรงให้ส่งตัว
ไม้สร้างโรงเรียนบ้าง ไม้สร้างสาธารณ
สถานเกี่ยวกับการบำรุงท้องที่บ้าง งาน
ขอแรงเช่นนี้ประดังมา ในขณะที่ราษฎร
กำลังลงมือทำนา ประกอบกับวิธีปฏิบัติ
ในการขอแรงไม่เป็นไปโดยวิธีละมุนละ-
ม่อม จึงก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่
ราษฎรอย่างมาก เป็นต้นว่ามีการเรียกเงิน
จากราษฎรแทนเรียกตัวไม้ บางรายถึง
๘ บาทก็มีดังนั้น ข้าพเจ้าจึงขอเรียนถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายอย่างไรที่จะ
แก้ไขการปฏิบัติราชการ และการ บังคับ
บัญชาของเจ้าหน้าที่อันเกี่ยวกับราษฎรใน
จังหวัดสกลนครให้เป็นที่เรียบร้อย ละมุน
ละม่อมเพื่อให้เจ้าหน้าที่กับราษฎรได้ร่วม
มือร่วมใจและร่วมงานกันด้วยความสมัคร
สามัคคี

๒. วิธีปฏิบัติในการเรียกเงินแทน
ตัวไม้ดังกล่าวข้างบนนี้ ปรากฏว่าเป็น
เรื่องข้าราชการชั้นผู้น้อยที่มิใช่ผู้มหนาทรับ
ผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ก่อให้เกิดขึ้น ดังนั้น
ทางการจะส่งสอบสวนเพื่อ บังคับเอาความ
เดือดร้อนของราษฎรโดยถ้วนได้หรือไม่

๓. เมื่อคราวแถลง นโยบาย ของ
รัฐบาลชุดนี้ ข้าพเจ้าก็ได้ตั้งข้อสังเกต
เรื่องทำนองนี้ไว้แล้ว และท่านนายกรัฐมนตรี
ก็ได้ชี้แจงว่าจะขอแรงกันก็แต่ด้วย
ความสมัครใจเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริง
ปรากฏขึ้นเช่นนั้น ข้าพเจ้าจึงขอทราบเรียน
ถามว่า รัฐบาลจะให้คำแนะนำข้อความ
เข้าใจในนโยบายเฉพาะเรื่องนี้ แก่เจ้า
หน้าที่อีกครั้งหนึ่งได้หรือไม่

๔. รัฐบาลนี้จะส่งตรวจการ ขอ แรง
จากราษฎรด้วยประการใด ๆ ในระหว่าง
ราษฎรกำลังทำนาได้หรือไม่

ขุนสมุหราชพิธี (รัฐมนตรี):
กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า

๑. ความสามัคคีในระหว่างเจ้า-
หน้าที่กับราษฎร ซึ่งเกิดแต่การปฏิบัติ
ราชการและการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่
อันเกี่ยวแก่ราษฎรนั้น เป็นนโยบายอัน
แน่นอนและสำคัญยิ่งของรัฐบาลในการปก-
ครอง ถ้าจะมีเหตุใดที่ทำให้ความสามัคคี

เสื่อมกลายเป็น รัฐบาลก็ได้จัดการแก้ไข อยู่แล้วทุกทางและทุกเมื่อ สำหรับจังหวัด สกลนครนั้น ก็อยู่ในแนวนโยบายเช่นนั้น

๒. ในเรื่องเรียกเงินแทนตัวไม้ ตามกระทู้ถาม ได้สอบสวนแล้ว ปรากฏ ว่าที่ตำบลต่างย่อย อำเภอเมืองสกลนคร มีบางรายที่ยินดีให้ตัวไม้ แต่ไม่ประสงค์ จะทำการตัดฟันด้วยตนเอง จึงได้มอบ เงินให้กำนันผู้ใหญ่บ้านช่วยจัดซื้อไม้ไปให้ แทน แต่รายหนึ่งจำนวนเงินก็เพียงสอง บาทเศษเท่านั้น

๓. กระทรวงมหาดไทยได้เคยสั่ง และขอความเข้าใจไปทุกจังหวัดอยู่แล้ว

๔. กระทรวงมหาดไทยได้เคยมี คำสั่งให้ส่งคณะกรรมการเรียกราษฎรทำงาน ใน ฤดูกาลที่ราษฎร ตัดการ ประกอบ อาชีพ เช่นฤดูทำนา เว้นไว้แต่โดยสภาพแห่งการ นั้นจะรงร่อไว้มิได้ เช่นการขอแรงราษฎรปีดทำนบ เพื่อป้องกันน้ำท่วมต้นข้าว เสียหาย เป็นต้น

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) : ตามข้อเท็จจริงที่ท่านรัฐมนตรี ได้มานั้น คือการเรียกเงินค่าตัวไม้ที่ว่า ราษฎรสมัครใจให้ นั้น ก็ทำนองเดียวกับกับกระทู้ที่ผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรี เรียนเมื่อครั้ง เพราะข้อเท็จจริงนั้นจะพูด

กันไม่ได้ เพราะฉะนั้นการเรียกตัวไม้ นั้น รัฐบาลจะไม่เรียกเลยได้หรือไม่ เพราะ ราษฎรก็เสียเงินค่าประ ถมศึกษาคนละ ๑ บาทอยู่แล้ว ทำไมต้องมาเรียกค่าตัว ไม้อีกเล่า

ขุนสมาหารหิตะคดี (รัฐมนตรี) : ข้อที่รัฐบาลเคยคำนึงถึงเหมือนกัน คือวิธีการขอร้องให้เขาออกสิ่งของหรือแรงงาน ร่วมกัน บางคนเขามีกิจการมาก ถ้าใช้เวลาไปหาของแล้ว จำนวนเงินนิดหน่อย ที่เขาจะต้องเสียเพื่อให้คน ไปหาของมา แทนนั้นไม่คุ้มกัน เพราะฉะนั้นในข้อนี้ รัฐบาลจะชี้ตกลงไปว่าเอาแต่ของ แต่ถ้า เขาจะให้กำนันผู้ใหญ่บ้านจัดซื้อไม้ไปให้ แทน มันก็เป็นเรื่องหนึ่งไม่พ้น แต่อย่างไรก็ตามความคิดของท่านนั้นก็ก็จะได้รับ ไปพิจารณา คือมันได้เสียใกล้กันมาก เหมือนกัน คือแทนที่คนของเราจะไปเอา ของ บางทีก็บอกว่าเอาเงินเถอะเพื่อ สะดวกแก่ฉัน อันนี้เราจะได้พยายามที่จะ ให้ได้ผลที่สุด และเราจะชี้ตกลงไปเป็นคัว หนึ่งสื่อนั้นยาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไปของนายจันทเขตร์ จิตรภูมิ เรื่องขอให้สงวนต้นยางเพื่ออาชีพของ ราษฎร

นายจันทเขตร์ ภัทรภูติ (ชล-บุรี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการดังต่อไปนี้

ควายนยางซึ่งอยู่นอกเขตสัมปทานของบริษัทศรีราชา ซึ่งวัดจากชายทะเลเข้าไปในป่า ๒๐๐ เส้น รัฐบาลได้สงวนไว้เพื่อให้ราษฎรได้อาศัยทำกินนั้น บัดนี้ปรากฏว่ามีชนต่าง ๆ ชาวชาติจีนมาตั้งโรงเลื่อยอยู่ชายทะเล ตอนบางพระและบางสระเพ็ญเป็นเหตุให้ไม้ยางหมดสิ้นไปหลายพันต้นเกือบจะไม่มีเหลืออยู่แล้ว ชายังมีเอกชน ชนหมู่หนึ่งซึ่งมีนายเหมเป็นหัวหน้า ได้กุมพวกมาตั้งกองตัดฟันซักลากไม้ยางอยู่ ณ อ่าวกระสือ แล้วส่งไม้ยางเข้าไปขายในกรุงเทพฯ เวลากลางมุ่งหน้าตัดไม้ยางเข้าไปในตำบลบึงแผลตำบลตะเคียนเตี้ยซึ่งไม่ยางเหล่านี้อาจหาที่ป่าไม่ได้ ตัดราอนุญาตให้ราษฎรทำการเจาะเผาเลียงซีฟอยู่ก่อนแล้ว แต่เจ้าหน้าที่พวกเดียวกันก็กลับไปตัดราให้หักซ้ำอีก เป็นเหตุให้ราษฎรเดือดร้อนเป็นจำนวนมาก ขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะคุ้มกันหรือสงวนต้นยางซึ่งยังอุดมสมบูรณ์ด้วยน้ำมันยางทั่ว ๆ ไป เพื่อไว้ให้ราษฎรได้อาศัยทำกิน และส่งเสริมให้ต้นยางได้

เพิ่มปริมาณมากขึ้นเพื่อเศรษฐกิจของชาติอย่างไรบ้างได้หรือไม่

พ.อ. หลวงสถัญญยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบว่า รัฐบาลมีนโยบายที่จะสงวนและบำรุงส่งเสริมต้นยางไว้เพื่อให้ราษฎรได้อาศัยเจาะเผาทำน้ำมันเป็นอาชีพ และเพื่อเศรษฐกิจของชาติอยู่แล้ว จึงได้วางหลักเกณฑ์การอนุญาตตัดฟันไม้ เช่น ให้ตัดฟันเฉพาะต้นยางที่ได้ขนาดตามที่กำหนด ซึ่งส่วนมากเป็น ไม้ที่ขายน้ำมันแล้ว และได้ประกาศป่าบางแห่งเป็นป่าคุ้มครอง ซึ่งเป็นการได้ประโยชน์ทั้งในทางทำกินของราษฎรและในทางเศรษฐกิจ เฉพาะข้อเท็จจริงตามกระทู้ถามนั้น ทางกรมได้สอบสวนแล้ว ไม่ได้ความจริงตามที่อ้าง

นายจันทเขตร์ ภัทรภูติ (ชล-บุรี) : ขอทราบว่าการได้สอบสวนไปทางไหน เท่าที่ปรากฏตามความเป็นจริง อาจจะสอบสวนได้จากราษฎรที่เป็นเจ้าของป่าบ้าง ถ้าหากว่ารัฐบาลสอบสวนไปทางเจ้าหน้าที่คงไม่ทราบผลอย่างแน่นอน อยากทราบว่ารัฐบาลจะสอบสวนเจ้าของป่าบ้างจะได้หรือไม่

พ.อ. หลวงสฤษฏัญญุทศิลป์(รัฐมนตรี) : สำหรับการที่จะสอบสวนตามผู้ตั้งกระทู้ต้องการ ก็จำเป็นจะต้องไปสอบตัวเจ้าทุกข์ให้ร้องเรียนขึ้นมาเป็นหลักฐานที่ถามมากว้าง ๆ เช่นนี้ทางการก็จำเป็นจะต้องสอบ ไปทางเจ้าหน้าที่ซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น

นายจันทเขตร์ ฉัตรภูติ (ชลบุรี) : ขอเรียนว่าถ้าหาตัวเจ้าของผู้ร้องทุกข์มาให้ได้ รัฐบาลพร้อมที่จะสอบสวนให้ได้หรือไม่

พ.อ. หลวงสฤษฏัญญุทศิลป์ (รัฐมนตรี) : รัฐบาลยินดีเสมอ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไปของนายศิริ บำเพ็ญอยู่ เรื่องการส่งเสริม การปลูกปอ ๆ

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชัยนาท) : ข้าพเจ้าตั้งกระทู้ไว้ตั้งแต่ราคาข้าวตกต่ำ บัดนี้ราคาข้าวดีขึ้นมากแล้ว ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : หมควาระกระทู้ ค่อยไปข้าพเจ้าได้รับญัตติ ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระ ทางรัฐบาลฉบับหนึ่ง ทางสมาชิกอีก ๒ ฉบับ มีความตรงกัน ขอให้เลื่อนเอา

ระเบียบวาระเรื่องร่างพระราชบัญญัติจัดการปกครองในดินแดนที่ประเทศฝรั่งเศสคืนให้แก่ประเทศไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว เสนอมาให้สภา ฯ พิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขอเชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมพร้อมมติ ท่านกรรมาธิการจะมีความปรารถนาจะชี้แจงอะไรอีกไหม

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ไม่มีอะไรชี้แจง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการสภา ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

นายชวัช สุประภาตะนันท์ (สระบุรี) : ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณท่านกรรมาธิการเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น แต่ตามความรู้สึกของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าตามร่างเดิมที่รัฐบาลเสนอมานี้เป็นการชอบแล้ว เพราะเหตุว่าชื่อร่างพระราชบัญญัติเดิมที่มีว่า "จัดการ

ปกครองในดินแดนที่ประเทศฝรั่งเศสคืนให้แก่ประเทศไทย” ดังนั้นถ้อยคำที่ละมุนละมัยและเหมาะ สมรู้สึกว่ามีผลทำให้ผู้ที่คืนให้รู้สึกตัวเองที่มีใจดี คือไม่ใช่ที่เราได้คืนมาเพราะเหตุการณ์อื่น ๆ แต่ในการที่ได้แก้ไขว่าประเทศไทยได้คืนจากประเทศฝรั่งเศสนั้น เป็นการทำให้กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของชาวต่างประเทศเป็นอันมาก แต่สำหรับความเห็นของข้าพเจ้าเองนั้นเห็นว่าผลทางกฎหมายที่จะให้ข้อทั้งสองอย่างนั้นเรามีผลที่จะได้รับเช่นเดียวกัน แต่การตั้งข้อเช่นนี้ทำให้ความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งแตกต่างกันได้ ซึ่งไม่เหมาะสมนโยบายต่างประเทศของเรา ซึ่งประเทศเราเป็นประเทศที่รักความสงบเป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนให้สภานี้วินิจฉัยว่า ถ้าแม้ว่าเราจะเอาตามถ้อยคำที่คณะกรรมการแก้มานั้น มันอาจจะเป็นผลไม่ดีขึ้นแก่ผู้อื่น ในทางจิตใจ ถ้าไม่เป็นการขัดข้องที่จะคงไว้ตามร่างเดิม จะไม่เป็นการกระทบกระเทือนอะไรเลย ผลก็ไม่ผิดอะไรกันนักหนา ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความเห็นท่าน กรรมการว่าคุณว่าจะขอเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประธานกรรมการ) : ตามที่สมาชิกได้อภิปรายมานั้น คณะกรรมการก็รู้สึกว่าคุณเหมือนกัน แต่การที่คณะกรรมการได้แก้ไขไปตามร่างนี้ก็โดยที่มีสมาชิกหลายท่าน ได้เสนอขอแปรญัตติมา เมื่อเราได้พิจารณากันแล้วถ้าพูดในทางจิตใจแล้ว ก็ถูกอย่างที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายเมื่อกี้ สมมติว่าให้กัน โดยดีแล้วเราก็คงจะพูดอย่างนั้น ทางสมาชิกเห็นว่าอย่างไร ๆ เสียเราก็ได้คืนแดนคืนมาความรู้สึกในใจก็รู้สึกว่าจะเกิดทวีขึ้นมาแล้วเพราะฉะนั้น ไหน ๆ ก็พูดกันตรง ๆ ส่วนเจ็บใจนั้น พูดอย่างไร เราก็เจ็บใจ สมมติว่าเราถูกตีหัวเปกหนึ่งทำอย่างไรก็เจ็บอยู่นั่นแหละ เพราะฉะนั้นเมื่อถึงตอนนั้นแล้วเราก็พูดกันตรง ๆ ดีกว่า ก็แล้วแต่สภาฯ จะเห็นสมควร

นายธวัช สุประภาตะนนท์ (สระบุรี) : เท่าที่ข้แจงมานั้น ข้าพเจ้ายังไม่เห็นชอบด้วย เพราะฉะนั้นขอให้คงเดิม

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรให้

เป็นไปตามร่างที่กรรมาธิการเสนอมา
ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ส่วนน้อย ผ่านไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
คำปรารภ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓
มาตรา ๓ ก.

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) :
ในมาตรา ๓ ข้อ ก. คณะกรรมาธิการ
ได้แก้ไขร่างโดยเปลี่ยนคำว่า “ลานช้าง”
เป็น “นครโยนก” และได้ให้คำอธิบาย
เข้าไว้ในรายงานการประชุมว่าเป็น
ข้อเสนอของท่านสมาชิกผู้หนึ่ง ซึ่งชี้แจง
อ้างเหตุผลในประวัติศาสตร์ ประกอบชี้
แจงว่านครโยนกเคยเป็นนครหลวงของ
ไทยมาแต่เดิม ครึ่งอพยพมาตั้งในลุ่มฝั่ง
ขวาของแม่น้ำโขง ส่วนด้านข้างหรือลาน
ช้างเดิมคือกรุงศรีสัตนาคนหุตเป็นนคร
หลวงของแคว้นไทยฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงเหตุ
ผลต่อไปมีว่า โยนกไม่ได้แปลว่าป่าเถื่อน
คราวนี้ คณะกรรมาธิการก็ว่าที่ประชุมมี

ความเห็นสอดคล้องต้องกันกับคำแปร
ญัติติของสมาชิกและเพื่อสนับสนุนประวัติ
ศาสตร์ที่เคยเป็นเมืองสำคัญมาแต่ก่อนก็
ตกลงแก้เป็นจังหวัดนครโยนก ข้อที่
คณะกรรมาธิการได้แก้มาอย่างนี้ข้าพเจ้ามี
เหตุผลหลายประการที่จะชี้แจงว่ามีข้อ
ที่คลาดเคลื่อน คือถ้ารวมเหตุผล
ของคณะกรรมาธิการในข้อที่กล่าวไว้ก็
คงจะได้เหตุผลเป็น ๔ อย่าง คือ

๑. เพื่อรักษาประวัติศาสตร์
๒. โยนกนั้นไม่ได้แปลว่าป่าเถื่อน
๓. โยนกเคยเป็นชื่อนครหลวง
ของไทยฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง

๔. เหตุผลที่ว่าแดนลานช้างอยู่ใน
ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงไม่ได้มีอยู่ในฝั่งขวา
นี้เลยเหตุผลทั้ง ๔ ประการนี้ ข้าพเจ้า
ขอเรียนว่าคลาดเคลื่อนมาทั้ง ๔ ประการ
อีกประการหนึ่ง ที่ว่าจะรักษา
ประวัติศาสตร์นั้น ถ้าเราจะรักษาประวัติ
ศาสตร์ที่แท้จริงแล้ว ทำไมเราจะต้องเอา
มาตั้งชื่อของเขตแดนที่ได้ใหม่ เพราะ
เหตุว่าโยนกเป็นชื่อของเชียงแสน เราไม่
ได้เคยเสียเชียงแสนไปเลยเชียงแสน
อยู่กับเราในบัดนี้ถ้าเราอยากฟื้นโยนกขึ้น
มา ทำไมเราไม่ไปตั้งชื่อที่เชียงแสนเล่า
เหตุไรจึงไปเอาดินแดนที่ได้มาใหม่ซึ่งไม่

ใช้โยนกมาตั้งเป็นชื่อโยนก ข้อที่เหตุผลของคณะกรรมการว่าโยนกไม่ได้แปลว่าป่าเถื่อนนั้น เท่าที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้มานั้นทุก ๆ แห่ง คำว่าโยนกแปลว่าป่าเถื่อน เริ่มต้นไม่ต้องอะไรเลยเมื่อเปิดปทานุกรมของเราดูหน้า ๖๐๐ ก็มีเสียแล้ว แปลว่าป่าเถื่อน ท่านลองไปสอบปทานุกรมของผู้ที่สนใจ ในทาง ตะวัน ออกนี้ สอบในปทานุกรมบาลีของนักปราชญ์ชาวอังกฤษผู้หนึ่งชื่อมุนิ ยา วิล เลียม แปล คำโยนกว่าคนต่างชาติหรือคนป่าเถื่อน ดูในปทานุกรมอีกอันหนึ่งของซินเคอร์แปล คำโยนกว่าป่าเถื่อนเหมือนกัน ในเวลานี้คำว่าโยนกยังคงใช้อยู่ในเกาะลังกา ใต้ เป็นชื่อที่ชาวลังกาเรียกพวกซึ่งไปตั้งทำการแย่งอาชีพรักษาหากินของพวกลังกา นั้นว่าโยนกคือพวกป่าเถื่อน คำว่าโยนกเคยเป็นคำที่ชาวอินเดียใช้เรียก พวกกรีกที่เข้ามาบูรณอินเดียในสมัยอเล็กซานเดอร์ เพราะเหตุว่าอินเดียในเวลานั้นเขาก็มีความเจริญเหมือนกัน ถ้าใครมาบูรณเขาๆ ต้องถือว่าคนป่าบูรณ เรื่องคนป่าบูรณนี้ผู้ศึกษาประวัติศาสตร์คงทราบแล้วว่ามิใช่อยู่ทุก ๆ แห่งในประวัติศาสตร์ของยุโรปก็ได้เคยมีสมัยหนึ่งเรียกว่า สมัยคนป่าบูรณ แต่อันที่จริงคนที่เข้ามาบูรณ

รานซึ่งไม่ใช่เจ้าของถิ่นเดิมมาบูรณเขา จึงถือว่าคนป่าบูรณ ในประวัติศาสตร์อินเดียเมื่อกรีกมาบูรณ เขาก็ถือว่าคนป่าบูรณ เหตุนี้เองชาวอินเดียจึงเรียกชาวกรีกว่าโยนกหรือโยนะ กะ คือ คนป่า ไม่ใช่หมายความว่าอย่างอื่นเลย ในหนังสือตำนานโยนกของเจ้าคุณประชาภิ จู นั้น ท่านบอกว่าโยนกมาจากยะวะนะ มาจากภาษาจีนว่าชวณก็คนป่าหนึ่ไม่พันธ์อีก คำว่าคนเป่านี้เราไม่สามารถที่จะหนีให้พ้นได้ คราวนี้เหตุไรเมื่อชื่อนั้นเป็นคนป่าแล้วทำไมจึงเป็น ชื่อบ้าน ชื่อเมือง อยู่ได้ เราจะต้องสอบสวนขึ้นไปอีกว่า ใครเป็นคนตั้งชื่อโยนกนี้ เมื่อพิจารณารายงานกรรมการแล้วดูเหมือนจะเข้าใจว่าชาวไทยที่ลงมาตั้งชื่อกันเอง เพราะว่าอาจจะเอามาจากชื่อที่คล้ายคลึงจากยูนาน แต่ความจริงหาเป็นอย่างนั้นไม่ ชื่อโยนกได้เป็นชื่อดินแดนในแถบนั้นอยู่ก่อนที่คนไทยได้เข้ามาตั้ง ได้เป็น ชื่อ ของ ดินแดนแถบนั้นตั้งแต่สมัยชาวละโว้ยังอยู่ ใครเป็นคนตั้งชื่อนี้ให้คือพวกขอม พวกขอมคือใครก็คือพวกอินเดีย ๘๐ เปอร์เซนต์ มีความรู้ความคิดอย่างชาวอินเดียทุกอย่าง ทำไมจึงตั้งชื่อว่าโยนก ข้าพเจ้าขอประทานโทษและขอเวลาสภาฯ นเล็ก

น้อย คือเมื่อพวกขอมแผ่อำนาจเข้ามาใน
ดินแดนแถบนี้แล้ว เขาแบ่งเขตแดนออก
เป็น ๓ เขต เขตหนึ่งซึ่งมีความเจริญ
มากที่สุดคือแถบนครพนมเขารวมเข้าเป็น
เขตของขอมเสียเลย เรียกว่าโคตรบูร คือ
เขาให้สิทธิมากที่สุดและรวมเข้าในพวก
ขอมด้วยกัน คราวนั้นในตอนกลางของเรา
นั้นถ้าจะเปรียบกับภาคกลางของเรานี้เขาให้ชื่อ
ว่าทวารวดี แปลว่ากำแพงซึ่งมีรั้ว โดย
ที่ชาวขอมที่เขาอพยพมาจากอินเดียได้นั้น
มีภูเขากั้นเป็นกำแพงอยู่ แต่มีประตูสอง
ประตูคือเข้าทางแม่น้ำสอและทางด่านสิง-
ขรณ เขาเรียกว่าทวารวดี เขาจึงตั้งชื่อ
มาประจำอยู่ละโว้และประจำอยู่เมืองสยาม
ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นเมืองไทย คราว
นั้นในตอนเหนือขึ้นไปนั้น ปรากฏว่าป่า
เถื่อนมาก ขอมไม่ยอมรับเข้าเป็นโคตร-
บูร คือไม่ยอมให้เขาเข้าเป็นเผ่าพงศ์ของ
ขอมเลย และไม่รับตั้งเขาเป็นขอมด้วย
เพราะฉะนั้นเขาจึงเรียกว่าโยนก คือป่า
เถื่อน ชื่อโยนกนั้นได้โดยพวกขอมตั้ง
เมื่อเป็นดังนี้แล้วจะไม่ได้โดยเหตุอื่นเลย
นอกจากพวก ขอม ตั้ง ให้ว่าเป็น พวกป่า
เถื่อน

เหตุผลที่ว่าโยนกเป็นชื่อนครหลวง
ของไทยมาแต่เดิมนั้นก็ผิดอีก ถ้าเราจะดู

ในตำนานสิงหนวัติ เราจะเห็นได้ว่า
ชื่อที่เริ่มแรกในทางราชการ โดยแท้จริง
ของเมืองนั้นไม่มีคำว่าโยนก ในหนังสือ
สิงหนวัติซึ่งเป็นตำนานนับถือกันมาก
ชื่อว่านาคพันธ์ ไม่มีคำว่าโยนก เหตุ
ไรจึงชื่อนาคพันธ์ คือมีลูกสาวชื่อนา
ไปพบงูกำลังเลื้อยไปก็เดินตาม ไปถึงที่
แห่งหนึ่ง งูมันหายไป จะเข้าป่าหรือลง
รูไปหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ ก็ถือเอาที่
ตรงนั้นเป็นที่สำหรับตั้งเมือง แล้วให้ชื่อ
ว่านาคพันธ์ แต่ทำไม่ภายหลังจึงมีคำว่า
โยนก ก็เพราะเหตุว่าที่ตรงนั้นได้เคยเป็น
แคว้นโยนกมาแต่ก่อน วิธีการเก่าของ
บุคคลที่เรียกชื่อนั้น มักจะเรียกชื่อเดิม
เอามาผสมกับชื่อใหม่จึงได้เรียกว่า โยนก
นาคพันธ์ ครั้งแรกนั้นไม่มีคำว่าโยนกอยู่
เลย ชื่อโยนกที่เรียกกันภายหลังก็คงจะ
ไม่ใช่ชื่อโยนกที่แท้จริง เพราะฉะนั้นที่
เรียกว่าโยนก ก็เป็นการ คลาดเคลื่อน
เหมือนกัน

ท่านที่ว่าโยนกเป็นชื่อนครหลวง
ของไทยมาแต่เดิมนั้นก็คลาดเคลื่อนเหมือน
กัน เพราะเหตุว่าแดนลานช้างนั้นมีอยู่แต่
ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เขตแดนทางนี้ไม่ใช่
ลานช้าง ก็เป็นลานนาหรืออะไรก็ตาม
ชื่อนี้ก็คลาดเคลื่อนเหมือนกัน คือถ้าเรา

จะตรวจดูพงศาวดารล้านช้างเราจะเห็น
 ได้ว่าอย่างพงศาวดารล้านช้างหน้า ๔๐๗
 เราจะเห็นได้ว่าพระเจ้าล้านช้างที่ครอง
 อยู่หลวงพระบางหรือเมื่อก่อนชื่อหลวง
 พระบางที่ได้ชื่อว่าช้างทองนั้น ได้เคย
 ส่งลูกชายให้มากินเมืองซ้าย คือหมาย
 ความถึงฝั่งซ้าย วิธีการเรียกฝั่งซ้ายฝั่ง
 ขวานั้น แต่ก่อนไม่เหมือนกัน แต่เดี๋ย
 วนเราเรียกตามวิธีของฝรั่ง คือวิธีของฝรั่ง
 เขาหันหน้าลงไปทะเล ฝั่งอยู่ทางขวา
 เขาก็เรียกฝั่งขวา ฝั่งอยู่ทางซ้ายก็เรียก
 ฝั่งซ้าย แต่วิธีของไทยเราหันไปทางเหนือ
 ธรรมเนียมไทยเราหันหัวไปใต้ พอลูก
 ชนมากหันหน้าไปเหนือ คราวนั้นฝั่งซ้าย
 ก็หมายความว่าฝั่งเหนือของเรา มีลูกเจ้า
 ล้านช้างคนหนึ่ง ไปกินเมืองเชียงคาน
 เพราะพวกเขาทุกคน ทราบแล้วว่าเมือง
 เชียงคานอยู่ทางฝั่งเรา นอกจาก
 นั้นในตำนานล้านช้างหน้า ๔๐๘ มีว่า
 ในสมัยพระเจ้าจักรพรรดิราชา ญวนมาตี
 เมืองเชียงทอง คือหลวงพระบาง ญวน
 ได้เข้ามาโดยที่ชาวเมืองเชียงทองไม่รู้ตัว
 เมืองเชียงทองก็แตก คราวนั้นเจ้าชายซึ่ง
 ครองเมืองเชียงคานอยู่ทางฝั่งนี้ ก็ได้รวบรวม
 ผู้คนทางฝั่งนี้เข้าไปตีเอาเมืองเชียง
 ทองคืนมาจากญวนได้และช่วยให้ พันอัน
 ตราย คราวนั้นท่านพ่อ คือพระเจ้าจักร-

พรรดิราชาท่านรอดชีวิตมาได้ เพราะคน
 ฝั่งนี้มาช่วย ท่านก็สั่งว่าถ้าฉันตายก็ให้เอา
 กระดูกมาฝังฝั่งนี้คือเอาอัฐิมาฝังทางฝั่ง
 เรา เมื่อพระเจ้าจักรพรรดิราชาสิ้นพระ
 ชนม์ก็ต้องเอากระดูกมาฝังฝั่งนี้ เหตุนี้
 จึงเป็นธรรมเนียมชาวเวียงหลวงพระบาง
 เมื่อทำศพเสร็จแล้วก็เอากระดูกมาฝังฝั่ง
 เรา

ในอนันตัญญาที่ท่านนี้ ท่านจะ
 สังเกตได้ว่ามีข้อความตอนหนึ่งที่เขาให้
 เรารักษาและให้ความสะดวกแก่ชาวเวียง
 หลวงพระบางที่จะมาทำการสักการะบูชา
 อัฐิของชาวเวียงหลวงพระบาง เพราะ
 เหตุนี้ข้าพเจ้าจึงยืนยันได้ว่าดินแดนที่เรา
 ได้มาใหม่นี้เป็นของล้านช้าง ถ้าไม่ใช่
 เป็นของล้านช้างแล้วเขาจะสามารถจะเอา
 พระบรมอัฐิมาบรรจุไว้ได้อย่างไร ชื่อนี้
 ข้าพเจ้าวิตกกันว่า ถ้าแม้ว่าเราได้เปลี่ยน
 เป็นอย่างอื่น ต่อไปข้าพเจ้าเกรงว่าเขาจะ
 ไม่มาฝังอีก เพราะเหตุว่าเขาเป็นราชวงศ์
 ล้านช้าง เขาคงฝังในเขตล้านช้าง ถ้า
 เราไปรบกวานในเรื่องเรียกชื่อโยนกซึ่งเรา
 อาจจะเรียกที่อื่นก็ได้ ซึ่งอาจจะทำให้เสีย
 ผลประโยชน์ในทางการบ้านการเมืองของ
 เราไปมาก

อีกประการหนึ่ง เรื่องโยนก คำว่า
 ป่าเถื่อนนั้นทางฝรั่งเขาเรียก เพราะเหตุว่า

เขาได้สอบสวนและความคิด ความเข้าใจ ทางฝรั่งเขาถือว่าป่าเถื่อน ถ้าเราตั้งชื่อ ที่ตรงนี้เป็นโยนกแล้ว ข้าพเจ้าเกรงว่าเจ้านายหรือผู้ใดผู้หนึ่งจะไปยุซาเวียงหลวง พระบางก็ จะว่า ที่ตรงนี้เป็นที่ป่าเถื่อน อย่างอริยที่นั่นเลย เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ชาวเวียงหลวงพระบางอาจ จะเอา อริย ไป ผังไว้ก่อน เพราะเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงขอและ เข้าใจว่าจะตกลงกับกรมการได้ คือ ขอกลับเป็นลานช้างเดิม ถ้าตกลงที่ให้ กลับคืนอย่างที่ข้าพเจ้าเสนอแล้ว ส่วน การที่จะเขียนอย่างไร คือลานช้างหรือ ลานช้างนั้น ข้าพเจ้า จะได้ชี้แจงต่อไป ภายหลัง

พ.ต.หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประ-
ธานกรมการ) : ท่านรัฐมนตรี
อยากจะขอทำความตกลงกับ กรมการ
กรมการ เอง ขอ ประทาน ขอ ตัว เสีย
ก่อนว่าในเรื่องพรรคนี้ยอมรับว่า ไม่ค่อย
จะทราบเรื่อง เพราะว่าไม่ได้ศึกษาใน
เรื่องอย่างนี้โดยเฉพาะ แต่มาคิดว่าทำไม
เมื่อตัวไม่รู้แล้ว ทำไมจะไปเปลี่ยนของ
เขาเสียเล่าก็เพราะว่าเดิมทีเดียวคำอธิบาย
ของท่าน สมาชิกสภา ฯ คือ ท่านผู้แทน
ราษฎรจังหวัดนนทบุรี คือคุณทองอยู่ได้
มาอธิบายกับกรมการและกรมการ

ก็ออกจะเลื่อมใสที่นั่นเมื่อได้มา ฟัง อีกข้าง
หนึ่งก็ชักจะไป ๆ อีกเหมือนกัน เพราะ
ฉะนั้นในชั้นนี้ก็จะขออธิบาย ดังนี้ว่า
คำว่าโยนกนั้นมิใช่ แปลว่าป่าเถื่อนโดยเขา
แปลว่าตั้งนี้ คือตรงกันข้ามกับท่านรัฐมนตรี
แปลโยนกแปลว่าจอมคนผิวดำ และคำ
ว่าโยนกที่แปลว่าอพยพจากวิมานและโย-
นกก็มีรอยพระบาทด้วย พวกที่อพยพกัน
เข้ามาคือพวกคนไทยเราเองได้ เรียกว่า
โยนกบุรี เมื่อเรารู้ตามประวัติศาสตร์แล้ว
เราก็ไม่ทงประวัติศาสตร์ในทางอื่น และ
พวกเราเดิมที่เราอพยพมาจากยูนาน มา
ตั้งชื่อว่าโยนกบุรีก็เป็นการรักษาประวัติ-
ศาสตร์หมายความว่าเรารักษาประวัติ-
ศาสตร์ของเรา ส่วนผู้แทนมหาดไทยอธิบาย
ว่าอย่างนี้ อธิบายว่าเมืองในสมัยนั้น
มีประวัติศาสตร์การ ตั้งเมือง ชื่อเมืองนี้ว่า
โยนกหรือนครโยนกกระ ชื่อเมืองนี้
กล่าวกันว่าเป็นชื่ออัปมงคลเพราะตั้งแล้ว
ต้องทลายไป ก็มี เรื่อง นาค อย่างท่าน
รัฐมนตรีว่าเหมือนกัน แต่ไม่ใช่อย่างนั้น
คือนาคไปค้ำคินทำให้เมืองถล่มไป เมื่อ
ตั้งนครโยนกแล้วมีเรื่องเล่ากันว่า มีพระ-
ยานาคไปอยู่เมืองโยนกแล้วไปค้ำคินทำให้
เมืองทลายไป ในที่สุดก็ให้เป็นชื่อเมือง
ของไทย ต่อมาจึงไปถึงเมืองเชียงราย
พะเยา แล้วกลายเป็นลานนาส่วนลานช้าง

นั้นเป็นแคว้นไทยทางฝั่งซ้าย เพราะฉะนั้นล้านช้างจึงเป็นชื่อของเมืองหลวง ไม่ใช่ชื่อของจังหวัด และชื่อโยนกที่ต่งนั้นก็เป็นชื่อเมืองหลวง ไม่ใช่แคว้นของพวกเขา เบเรียน ข้อที่เรียกว่าโยนกนั้นจะมาจากอะไร ที่นครราชสีมาาก็ไปช่วยกันหาตามความรู้ของตัว ก็แยกอีกนั่นแหละ เรื่องฮินดู กลาสซีเกิดตักขันนารี เขาบอกว่า คำว่าโยนกนั้นฝรั่งเขาว่าอย่างนี้ไว้สอิมมิเนนท์เบิร์ฟ ก็เก่งอีกนั่นแหละ ไวส์ แอนด์ เบร์ฟ เพราะฉะนั้นหนังสือฉบับหนึ่งก็แปลไปอีกอย่างหนึ่ง ไม่เหมือนกัน คณะกรรมการจึงเห็นว่าน่าจะตั้งไว้ให้สภา ฯ วินิจฉัย เพราะสภา ฯ มีคนมากบางที่จะมีคนรู้อย่าง สภา ฯ จะเอาอย่างไรคณะกรรมการ ไม่ขัดข้อง

นาย ทอง อยู่ เอี่ยม บุญ อิ่ม (นนทบุรี) : ตามร่างเดิมที่ได้เปลี่ยนจังหวัดให้เป็นจังหวัดลานช้างนั้น ข้าพเจ้ามองไม่เห็นและตรองไม่เห็นว่าจะเอาอะไรมาตั้งชื่อให้เป็นจังหวัดลานช้าง มองไม่เห็นจริง ๆ และยิ่งเกรงต่อไปอีกว่าต่อไปในอนาคตข้างหน้านี้ กุลบุตรที่เกิดมาภายหลังก็จะมาตรองคำนึงว่า ที่ตั้งว่าจังหวัดลานช้างนั้นเอาอะไรมาเป็นหลักเกณฑ์ เมื่อหาหลักเกณฑ์ไม่ได้แล้ว พวก

เราในสภานี้จะถูกตำหนิเป็นแน่ ๆ และข้าพเจ้าขอเสนอให้สภา ฯ รับทราบไว้ด้วยว่าคำราประวัติศาสตร์ มีต่งเล่มเกวียน แต่ศัพท์แปลได้ต่งร้อย ผู้รู้น้อย แปลว่าผิด หรือสมกับภาษิตบทหนึ่ง ว่ารู้มากยากนาน รู้น้อยพลอยจำคาญ ดังศัพท์ว่าลานช้าง จะพิเคราะห์ได้อย่างไร คำว่า “ลาน” หมายความว่า เว่ง หรือทุ่งหรือที่เตียน ๆ คำว่า “ช้าง” หมายความว่าสัตว์ชนิดหนึ่ง ซึ่งจะรวมรูปพิเคราะห์ได้ความว่าสัตว์อยู่ในที่เตียน ๆ หรือในทุ่งอันนั้น ถ้ามีอยู่บ้างเช่นนั้นแล้วเราก็ตั้งชื่อว่า จังหวัดลาน ช้าง ควรอยู่ เพราะฉะนั้นพฤติการณ์เหล่านี้ข้าพเจ้าตรองหนักตรองหนา ว่าเอาอะไรมาเป็นจังหวัดลานช้าง มาจับความได้อีกประการหนึ่ง ก็ไม่ได้ศัพท์แท้ ๆ ว่าฝั่งซ้ายแห่งแม่น้ำโขงเขาถือข้างเป็นศกดิ์ฝั่งขวาแห่งแม่น้ำโขงเขาถือหน้าเป็นศกดิ์ สมกับประวัติศาสตร์ที่อ้างพระนามของพระเจ้าแผ่นดินว่าลานนาไทย โดยตั้งพระนามไว้ว่าพระเจ้าจื้อนา พระเจ้าต่อนา พระเจ้าติวนา คือสืบโกฏีเป็นกือสืบกือเป็นชื่อหมายความว่า มีนาต่งหลายร้อย โกฏีต่งนี้ เมื่อประวัติศาสตร์มีว่าอย่างนี้ ส่วนฝั่งซ้ายฝั่งโน้นเขาถือข้าง

บันทึก ข้าพเจ้าขออ้างหลักฐานได้ว่า
คือกรุงศรีสัตนาคนหุตนั้นก็ไม่ได้แปลว่า
ลานช้าง ต้องแปลว่าช้างล้านตัวจึงจะ
ถูก แต่ที่ข้าพเจ้าจะแปลให้ชัด คำว่า
“ศรี” พึงพินิจแปลได้ว่าเป็นมิ่งขวัญ
“สค” แปลว่าร้อย “นาค” แปลว่าช้าง
“นหุต” แปลว่าหมื่น ร้อยหมื่นเป็นล้าน
รวมใจความว่าเมืองนั้นมีช้างตั้งล้านตัว
นี้ประวัติศาสตร์มีอย่างนี้ คราวนั้นเอาช้าง
ฝูงซ้ายเอานาฝูงขวาไปประ กอบกันเข้า
ก็ไม่ถนัดนัก ไม่ได้เรื่องอะไร ตามธรรม-
ดาหลักที่เราใช้กันอยู่ในที่จะขนานนาม
หรือตั้งชื่อให้บุคคลหรือสถานที่ต้องอาศัย
หลัก ๓ ประการ ดังข้าพเจ้าจะเสนอ
ต่อไป

ประการที่ ๑ ที่จะตั้งชื่อสถานที่
ก็หรือจะตั้งนามแก่บุคคลก็ดี ก็ต้องอาศัย
หลักวัตถุที่มา คือเรื่องหรือประวัติศาสตร์
ประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ เราตั้งโดยที่ประกอบ
กันขึ้น เช่นอย่างทศกัณฐ์คำ ก็ตั้งชื่อ
นายคำ หรือที่ในแผ่นดินมีทอง เช่น
สุพรรณบุรี เราก็ตั้งชื่อเอาว่าสุวรรณภูมิ
แปลว่าเมืองอู่ทอง นี้เรียกว่าตั้งโดยประ
กอบขึ้นประการหนึ่ง

อีกประการหนึ่ง ตั้งโดยคุณงาม
ความดี ที่อาศัยเหตุการณ์ในสถานที่นั้น
ก็หรือบุคคลนั้นมีคุณงาม ความดีอย่างใด
อย่างหนึ่งก็ดี เช่นสมมติว่าคนเก่งกล้า
ก็ตั้งว่าหลวงเก่งกล้าตั้งนี้ การตั้งนามต้อง
อาศัยหลักทั้ง ๓ ประการนี้เป็นหลักซึ่ง
ได้ใช้มาในประเทศไทยเรา ประมาณราว
๑๕๘๓ ปีเข้าที่แล้ว และเราถือหลัก
มานมนานแล้วเมื่อเป็น อย่างนี้ จึงขอ
เปลี่ยนชื่อจังหวัดว่าจังหวัดโยนกเถอะ
เพราะมีความเห็นว่าควรจะรักษาประวัติ
ศาสตร์ไว้ หรือจะอ่านว่า “โยนกะ”
ก็ได้ หรือจะอ่านว่า “โยนกะบุรี” ก็ได้
คำว่าโยนกนั้น ในปทานุกรมนั้น ข้าพเจ้า
ยอมรับว่าแปลกันว่าป่าเถื่อนจริง ปทานุ-
กรมผู้เขียนได้เพ่งไปในคำว่า “โยนก” ซึ่ง
มีปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์อาเล็กชั้น-
เตอร์มหาราช หาได้เขียนศัพท์โยนกให้
ตรงต่อความจริงไม่ ขอตำหนิไว้ว่าถ้าได้
คุณหนังสือปทานุกรมฉบับอื่นให้ตลอดเล่ม
ไม่ว่ากรีกเขาเป็นอย่างไร มีปรากฏอยู่ใน
สมัยพระเจ้ามิแลนเตอร์ ในศตวรรษที่ ๓
แห่งพุทธกาล ๒๓๗ ปี ในสมัยนั้นพระ
เจ้านามิแลนเตอร์ เกิดในโยนกจริง แต่ศัพท์
ว่า “โยนก” ในประเทศกรีกนั้นจะหาว่า
เป็นป่าเถื่อนหาได้ไม่ ถ้าจะพูดว่าป่าเถื่อน

แล้วก็ต้องเป็นป่าเถื่อนกันหมดทุกชาติ
ท่านเอ๋ย ชาติของใครจะวิไลขึ้นมาใน
เบื้องต้นก่อน ถึงแม้เราเอาเกียรติมาภายหลัง
ต่างหาก เพราะฉะนั้นคำว่า “โย-
นก” แปลว่าป่าเถื่อนนั้นไม่ถูกเลย เป็น
คำของอินเดียไปไล่เบียดกับท่านอาเล็กซัน-
เดอร์ ว่าคนป่าเถื่อน ชาติโยนก คือ
ในสมัยนั้น ดูเหมือนเป็นสมัยพระเจ้าศรี
ธรรมโศกราช ซึ่งอยู่ในอินเดียใต้ทรง
ยกย่องพุทธศาสนา และแผ่ไปบุญมาใน
ตำบลเหล่านั้น แล้วพระเจ้าอาเล็กซัน-
เดอร์ ๖ ก็แผ่มาด้วย จนกระทั่งเข้ามา
ในอาฟกานิสถาน แล้วมันเข้าไปใน
อินเดียอย่างนี้ เพราะฉะนั้นชนชาติอินเดีย
จึงได้โกรธเคือง เลยตั้งชื่อ แปลคำ
“โยนก” ว่าป่าเถื่อน และกลับมาไป
ว่าชาติโยนกเป็นป่าเถื่อนไปด้วย ความ
จริงโยนกของเราที่นั่นไม่ได้เกี่ยวด้วย
ในทางนั้นเลย ข้าพเจ้าจะแปลศัพท์โยนก
ให้ฟังอย่างง่าย ๆ ว่าผู้อพยพมาจากญวน
หมายความว่าชนชาติไทยแต่ก่อนเราอยู่
ปลายแม่น้ำแยงซีเกียง และในตำบลญวน
แล้วเราอพยพเข้ามาตั้งอยู่ในแคว้น
นั้น ๆ ตั้งแต่ศตวรรษที่ ๑ จนกระทั่ง
ศตวรรษที่ ๓ จึงได้ปรากฏเพราะชนชาติ
ไทยในสมัยนั้นไม่ได้เลื่อนมาตั้งก็อยู่
แต่ในที่แห่งเดียว คือมาอยู่ที่โน้น

นึกที่นี้หน่อยแล้วก็มารวมพวกกัน
มาก ๆ ฉะนั้นเมื่อมาพิเคราะห์ศัพท์ว่า
“โยนก” แปลว่าพวกคนไทยผู้ได้อพยพ
มาจากญวน แล้วพวกเรานี้ก็เป็นชาว
ญวน ซึ่งเคยรับรองกัน ขอนข้าพเจ้า
ขอสนับสนุนว่าท่านกล่าวไว้ในปรชุม
ปฐมสมมติ ซึ่งนับได้ ๑๕๘๓ ปีว่า
ชนชาติโยนกก็คือคนไทย เขาชอบ
เจาะหู แปลว่าคนคึกคัก หรือภายหลัง
มาแปลว่าไทยพุงดำ คือเขาชอบสัก
พุง แต่ความจริงเป็นชาติเดียวกับเรานั้น
เองนี่เป็นการบอกชัดแล้วว่าในคำว่าโย-
นกมาจากศัพท์ญวนแท้ ๆ ไม่ใช่อื่นไกล
เลยทีเดียว เรื่องเป็นอย่างนี้ ก็การที่ตั้ง
ชื่อนาน นามในครั้งนั้นก็ควร จะรักษา
ประวัติศาสตร์ของเราให้เห็นชัดว่าเรา
ชาติไทยได้หลังไหลมาจากญวน แล้ว
จึงตั้งชาติเป็นลำดับมาจนเจริญขึ้นเป็น
ชาติอารยะเช่นนี้ ก็ควรจะรักษาประวัติ-
ศาสตร์นั้น ๆ ไว้และชาวญวนที่อพยพมา
ในครั้งนั้นก็ไม่ใช่ตั้งที่เชียงแสนแห่งเดียว
ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าตั้งถิ่นฐาน ที่ฝั่งแม่น้ำ
โขงก่อน และที่ตั้งถิ่นฐานในสถานที่ที่
เราได้ค้นมันเป็นปฐมขอให้ท่านดูแผนที่
จะเห็นได้ว่าชาติไทยได้แยกย้ายตั้งถิ่นฐาน
โดยลำดับจนมาตั้งที่เชียงรายบ้าง และ

ตลอดจนไปตั้งที่เชียงใหม่ ตามลำดับมา
อย่างนี้ ตลอดมาถึงเราในวัย แปลว่า
เราก็คือชาวยุวนานซัดๆ ที่เดียวเพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าเราควรจะรักษา ประวัตติ-
ศาสตร์ แขนที่อันนี้ไว้ให้ปรากฏแก่ตาโลก
ในภายหลัง หรือต่อไปในอนาคตภาย
หน้า ข้าพเจ้าจึงได้ขอแปรญัตติว่าให้เป็น
จังหวัดโยนก

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี):
ข้าพเจ้าไม่ได้คัดค้านในการที่จะรักษาชื่อ
โยนกหรือไม่รักษา แต่ข้าพเจ้าบอกว่า
จะรักษาชื่อโยนกแล้ว อย่าเอามาใช้ที่ดิน
แดนที่เราได้มาใหม่ซึ่งเป็นแคว้นของลาน
ช้าง ถ้าเราอยาก จะยกย่องชื่อ โยนก
ข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้ายังพิสูจน์อยู่เสมอว่า
ป่าเถื่อน ที่ว่ามาจากวิมานนั้น ข้าพเจ้า
ได้ค้นปทานุกรมหลายเล่มไม่พบ และ
คำว่า โยนก มาจากยูวนาน นั้นก็ผิดใหญ่
เพราะเหตุว่ายูวนานเกิดขึ้นภายหลังโยนก
คือในสมัยนั้นคนไทยในสมัยยูวนาน ไม่ได้
มีชื่อว่ายูวนานเลย ไปมีชื่อว่าหนองแส
และน่านเจ้า ตามที่มีชื่ออาณาเขตของ
ไทยเรา แต่เดิญคำว่า “โยนก” นิต
วิเศษ ถ้าเราอยากจะทำมันทำไมไม่พันฟู
ที่เชียงใหม่ ทำไมท่านไม่เสนอเปลี่ยน

ชื่อเป็นเชียงแสนเสีย ทำไมเอามาตั้งทาง
นี้ นามที่ที่ตรงนี้เป็นเขตของลานช้าง
ไม่ใช่เขตของโยนก ในข้อที่ท่านบอกว่า
ลานช้างเป็นชื่อเมืองหลวงนั้นก็ผิดมากไม่
เคยมีเมืองหลวงในแห่งใด ในที่นี้ ชื่อว่า
ลานช้าง ลานช้างเป็นชื่อของแคว้นทั้ง
แคว้นอย่างเดียวกับจำปาศักดิ์ เป็นแคว้น
ทั้งสองฝั่งแม่น้ำ เราได้จำปาศักดิ์ฝั่ง
มา ยังเหลือฝั่งโน้น เราได้ตั้งขื่อนคร
จำปาศักดิ์ เราได้ลานช้างฝั่งนี้มา และ
ยังเหลือไม่ได้ฝั่งโน้น ทำไมเราจะตั้งชื่อ
ลานช้างไม่ได้ ท่านได้กล่าวถึงพระเจ้า
อเล็กซานเดอร์กับพระเจ้ามิเลนเคอร์ ที่
ท่านบอกว่ามิเลนเคอร์ ได้เกลี้ยอเล็กซัน
เคอร์ซึ่งมารุกราน แต่ตามประวัติศาสตร์
ที่ข้าพเจ้าได้เรียนมานั้น พระเจ้ามิเลน
เคอร์เกิดภายหลังพระเจ้าอเล็กซันเคอร์
๔๐๐ ปี เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถจะ
ไปเกลี้ยกันได้ มีหลักฐานอีกอันหนึ่ง
ซึ่งมีชาวต่างประเทศคนหนึ่งชื่อนายพัน
เอก เยอริน นายพันเอก เยอรินนี้ได้อยู่ใน
ประเทศไทยมาช้านาน แล้วเป็นครูโรง-
เรียนนายร้อยทหารบกเก่า และได้รับบรร-
ดาศักดิ์เป็นพระสารสาสน์พลชั้นโท ท่านผู้
นี้ได้เขียนหนังสือในเรื่องของไทยฝ่ายนี้มาก

ว่าชื่อโยนกนั้นไม่มีใครชอบเพราะเหตุว่าคน
พนเมืองถือว่าเป็นชื่อไม่เป็นมงคล เพราะ
เหตุว่ามีเมืองหนึ่งชื่อโยนกนคร เป็นเมือง
ลระว่าเผอิญเมืองนั้นถล่มลงไป จะเป็น
ด้วยพระยานาคหรือไม้ก็ตามก็ไม่แน่ ตั้งแต่
ครั้งนั้นมา ชื่อว่าโยนกเขาถือว่าเป็นชื่อ
อัปมงคล และไม่มีเหตุผลอย่างไรที่เรา
จะยกย่อง ถ้าจะยกย่องแล้วเปลี่ยนเขียน-
แสนเป็นโยนก แต่อาศัยในเขตซึ่งเป็น
ของแคว้นลานช้าง นมาตั้งชื่อเป็น โยนก
แล้ว จะทำความขุ่นแค้นให้แก่ชาวลาน
ช้างทางฝั่งโน้นเป็นอันมาก เขตซึ่งเป็น
ลานช้างถ้าหากว่าเราจะตั้งชื่อลานช้างแล้ว
ชาวฝั่งโน้นจะระลึกถึงว่าลาน ช้าง อยู่ที่
พระอิฐของพระราชวังที่อยู่ที่นี่ จะมี
ผลที่จะชักจูงหัวใจให้มีความเป็นมิตรไม-
ตรียิ่งขึ้น แล้วก็ผิดด้วยเพราะที่ตรงนั้นไม่
ใช่ที่ของโยนก

ที่ปัญหาเรื่องลานช้างหรือลานช้าง
เมื่อกษัตริย์เจ้าใต้เรียนแล้ว มีเหตุผลทั้ง
สองอย่าง ลานหรือลานก็ได้ คือถ้าจะ
เลิกโยนกและมาเอาอย่างนั้น ขาพเจ้าพร้อม
ที่จะขอเวลาสภา ฯ อีกสักนึกหน่อยว่าจะ
เอาลานช้างหรือลานช้าง ซึ่งขาพเจ้าจะให้
เหตุผลประกอบทั้งสองข้าง เดิมหนังสือ

เก่าเขียนว่าลานช้าง คำว่าศรีสัตนา
คนหุตแปลว่าลานช้างจริง แต่แปลว่า
ช้างลานตัว แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้า ฯ ที่ท่านเขียนว่าลานช้างนั้น
ที่จริงเป็นลานช้าง ท่านหมายความว่า
ทำเลช้าง คู่กับลานนา คือหมายความว่า
ทำนา เพราะหลวงพระบางมีห้วยหนอง
เขาป่าทุ่งซึ่งมีช้างมาก เดิมจึงเรียกว่าเป็น
ลานช้าง และลานนาก็มีนามาก จึงเรียก
เป็นคู่กันนี้เป็นคำของพระพุทธเจ้าหลวง
ปิยมหาราช ซึ่งท่านก็เขียนมานานแล้วก็
ไม่มีลูกหลานท่านหัวเราะเยาะในข้อนี้เลย

เหตุผลที่จะสนับสนุนทางลาน ช้าง
ขาพเจ้าก็ให้ผู้ที่มีความรู้ในทางหนังสือจีน
เขาสอบสวน เขาสอบสวนมาได้ความว่า
ทางจีนเขาเรียกว่าลานฉาง และลานใน
ที่นั้นไม่ได้แปลว่า ๑๐ แสนแต่หมาย
ความกว้างใหญ่ และฉางนั้นไม่ใช่ช้าง
แปลว่าที่เก็บข้าว คือที่เก็บข้าวกว้างใหญ่

ที่สวนเหตุผลที่จะว่าเป็นลานช้าง
ก็มีอยู่ไม่เลวนัก คือว่าเขาถือว่ามีช้าง
ลานตัว และวิธีนับจำนวนอย่างนั้นเรา
ชอบ และเราเคยเรียกว่าสิบสองจุไทย
สิบสองปันนา หัวพันทั้งห้าพันทั้งหก
เพราะฉะนั้นเราไม่เป็นการประหลาดที่จะ

เรียกว่าล้านช้าง และศัพท์ที่ผูกกันว่า คริสต์นาคนหุต หรือ แปลว่า ช้าง ล้านตัว แต่ปัญหาเรื่องนี้เป็น ปัญหาที่นักปราชญ์เองก็ขบกันไม่แตก ครึ่งหนึ่งสมเด็จพระยาดำรงก็เขียนว่าล้านช้าง แต่ว่ามาถึงสมัยนักปราชญ์บางคนซึ่งเป็นลูกศิษย์ก็เขียนว่าล้านช้าง เขาบอกว่าจะได้มีอำนาจสูงสุดวินิจฉัยเสียที่จะเอาล้านหรือลาน นักปราชญ์ก็จะปฏิบัติตาม ถ้าสภาฯ ต้องการใช้คำว่าโยนกก็แล้วไป แต่ถ้าสภาฯ ทั้งคำว่าโยนกแล้วละก็ขอจะให้สภาฯ นี้เป็นศาลสูงสุดตัดสินว่าจะเอาลานหรือจะเอาล้านก็ได้ แต่รวมความว่าชื่อโยนกนั้นข้าพเจ้ายังคงจะยืนยัน ขอให้เปลี่ยนเป็นลานหรือล้านช้าง

นายเตียง ศิริขันธ์ (กรรมาธิ-การ) : ก่อนที่สภาฯ นี้จะวินิจฉัยให้ชื่อจังหวัดใหม่อย่างไรนั้น ข้าพเจ้าใคร่จะขอประทานชี้แจงต่อสภาฯ นี้สักเล็กน้อย คือในประเด็นที่การตั้งชื่อจังหวัดใหม่นั้น ทางฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุนต่างก็มีวัตถุประสงค์อันเดียวกันคือหวังให้เป็นศรีมงคลแก่จังหวัดนั้น และยังเป็นประโยชน์แก่ทางการเมือง หวังเชิดเกียรติคุณผู้ที่ทำคุณประโยชน์แก่

ประเทศชาติ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ต่างก็หาคำให้เหมาะสมอย่างยิ่งคล้าย ๆ กับ บิฑามารดาตั้งชื่อให้แก่บุตร ถ้ายังเป็นจังหวัดเราก็จำเป็นต้องที่จะถกเถียงว่า สิ่งใดเป็นมงคลและสิ่งใดไม่ใช่เป็นมงคล ในทำนองเดียวกัน ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนปัญหาที่เราจะวินิจฉัยนั้นมีอยู่ ๒ แง่คือ เราจะเอาล้านช้างหรือนครโยนก

ปัญหาที่ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่น่าจะติดใจก็คือที่จะเอาลานช้างหรือล้านช้างนั้น แต่คำว่าลานนี้ก็ยังไม่ว่าจะเป็นลานหรือล้าน และคำว่าช้างซึ่งท่านรัฐมนตรีก็ยังยืนยันไม่ได้แน่ว่าจะเป็นช้างหรือฉาง ที่ต่างกันไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ท่านก็ยังยืนยันว่าไม่ใช่เกี่ยวกับช้างเช่นนั้น จะแน่ใจว่าดินแดนที่เราได้มานี้จะเป็นลานช้างหรือกลับเป็นแคว้นลานนา ข้าพเจ้าได้ศึกษาคำราชของพระยาประชาภิจฯ เช่นเดียวกับท่านรัฐมนตรีเหมือนกัน ข้าพเจ้าได้ใฝ่ใจตรวจดูแล้วปรากฏคำว่าญวนและโยนกที่แปลว่ามาจากเมืองเชียงแสนนั้น หาใช่คำนี้ไม่เชียงแสนเขาเรียกว่าญวนซึ่งจีนเรียกว่าฮวน และจีนเรียกเมืองนว่าฮวน เพราะฉะนั้นก็กล่าวได้ว่าจะเป็นโยนกฝั่งใดก็ตาม ถ้าขึ้นชื่อว่าจีน

เป็นเรียกชาวต่างประเทศว่าชน คำว่า โยนกเป็นคำที่จีนเรียก แต่ท่านรัฐมนตรีว่าโยนกมาจากคำของคนอินเดียเรียก คำ โยนกมาจากอะไรแน่ คำโยนกนั้นตามหนังสือของคอรันสันเดิมมาจากยวณะเป็นชื่อปราชญ์ที่เด่นที่สุดใน ประเทศอินเดีย เกือบจะกล่าวได้ว่าเป็นคนที่แต่งตำรา ไวยากรณ์ก่อนที่สุด และชาวอินเดียคนหนึ่งชื่อปาลินีได้กล่าวชมเชยไว้ คำยวณะนี้เองได้แผลงมาเป็นยวณะ และคัด ว. ออกเสียเป็นยน คำยวณะนี้เป็นคำอินเดีย เมื่อท่านรับรองแล้วว่าเป็นคำอินเดีย ถ้าหากว่าเป็นคำอินเดียแล้ว ข้าพเจ้ามองไม่เห็นวาทที่ใดคำยวณะซึ่งมีรากมาจากอินเดีย แปลว่าป่าเถื่อนหรือครุร้าย ข้าพเจ้าค้นพบมีแต่ว่าแปลว่ากล้าหาญและฉลาดมาก ในการที่ผู้หนึ่งกล่าวว่ามีการ ปรัก ปรีชา พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ข้าพเจ้าขอยืนยันว่าไม่มีผู้ใดปรักปรีชาใส่ร้ายพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช และการที่ให้ชื่อพวกกรีกเช่นนั้น ไม่ใช่เป็นนามปรักปรีชา แต่เป็นนามที่สรรเสริญยกย่องเป็น อย่างยิ่ง ในคัมภีร์ปุณณะกล่าวว่า คำว่าโยนก ย่อมาจากยวณะ ซึ่งแปลว่านักปราชญ์ โดยปริยวรรณศรี หรืออโศกมหาราช ได้จารึกไว้ในศิลาจารึก แปลว่าชนชาติ

ที่มาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้น แยกมาให้ नाम ของพวกโยนก คือพวก ตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแปลว่าพวก ฉลาด พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ไม่มีลักษณะ ใดที่แปลว่าเป็นคนโง่เง่าป่าเถื่อน แต่ กลับตรงกันข้ามได้นำความรู้วิทยาศาสตร์ มาเผยแพร่ทางนี้ พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ ได้นำความรู้ความสว่างมาให้ในดินแดน ทางนี้ และในทำนองเดียวกันพระเจ้า มิเลนเดอร์ ที่ว่าอาจจะชดกันนั้น ความจริงพระเจ้ามิเลนเดอร์เป็นนามกรีก ซึ่ง เรียกพูดกันอย่างง่ายๆ ว่าพระยามิลิน เป็น โยนก ซึ่งท่านสมาชิกรู้จักอาจจะเอา พ.ศ. กลับกันอย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่า ข้าพเจ้า รับรอง แต่ว่าข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่แปล ว่าป่าเถื่อน และไม่มีปัญหาที่เทียบกัน พระเจ้าอเล็กซานเดอร์และ อินเดีย ทะเลาะ กัน ตรงกันข้ามกรีกและอินเดียเป็น มิตร กันอย่างเช่นพวก โยนก สรร เสริญเยินยอ กรีกกันเป็นอย่างดีนี้เป็นหลักฐานอันหนึ่ง

ที่นี้ถ้าเราจะเอาลานซ้างหรือล้าน- ซ้างอย่างที่ท่านรัฐมนตรีว่าแล้ว ข้าพเจ้า ก็ยกเหตุผลอย่างที่ท่านผู้แทน ราษฎร จังหวัดนนทบุรีกล่าวเมื่อกัน และขอยืนยันว่าคำที่ว่าเอาลาน ซ้างหรือล้านซ้าง นั้นก็ยังไม่แน่นอน หรือถ้าหากว่าจะเป็น

ทางการเมืองอย่างที่ท่าน รัฐมนตรี กล่าวก็
ยังไม่เป็นที่แน่นอน และถ้าจะถือหลัก
ตัดไม้ข่มนามก็ไม่เป็นการเหมาะ เพราะ
ว่าการตัดไม้ข่มนาม ไม่ใช่ เอามาทำลาย
อย่างที่เอามาตั้งชื่อจังหวัดใหม่^๕ เพราะ
ฉะนั้นข้าพเจ้ามองไม่เห็นว่ามีทางใดที่จะ
แปลโยนกว่าป่าเถื่อน แต่ข้าพเจ้าขอยืนยัน
ยืนยันว่า “โยนก” นั้นเหมาะสมแล้ว

นายอำเภอ อิศรางกูร ณ อยุธยา
(สิงห์บุรี) : เรื่องนี้เป็นปัญหาและข้อ
เท็จจริง ทางกรมการศึกษาก็เห็นว่า
“โยนก” และฝ่ายท่านนายกรัฐมนตรียุทธ
ธิบศักรมศิลปากรท่านก็เห็นไปในแง่ว่า
“โยนก” เป็นป่าเถื่อน ฝ่ายสมาชิกผู้แปร
ญัตติก็น่าเห็นร่วมกับกรมการศึกษาคือ
เดี๋ยวนี้ปัญหาอยู่ที่ว่าเราจะเอานามอันนั้น ไปตั้ง
เป็นนามจังหวัด มันเป็นการกระทบ
กระเทือนต่อการเมืองหรือไม่ ปัญหา
มันพิเศษประชาชนในถิ่นลานช้างเวลานั้น
อย่างไร ข้อนี้ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจอยู่ ไม่
ใช่สนับสนุนโดยไม่มีเหตุผล การที่เรา
จะทำอะไรลงไป ๆ ขัดใจประชาชนใน
ท้องที่หรือท้องถิ่น การขัดใจอย่างนี้เรา
ต้องระมัดระวังในแง่การเมืองมากกว่า
และจะเอาอะไรในทาง ประวัติศาสตร์มา

โต้แย้งกันแล้วจะเอาอะไรมาตัดสิน
กรมการศึกษาก็มีน ๆ คำว่าโย ๆ ว่าไม่ควร
เอามาใช้ควรเอาออกดีกว่า และคำว่า
ลานดีกว่าลาน ความจริงมีว่าอะไร
นิยมอย่างไรก็เอาอย่างนั้น ซึ่งไม่ขัดต่อ
ประวัติศาสตร์กับราษฎรในท้องที่นั้น
และจะเอาอะไรมาโต้แย้งก็ไม่มีศาล และ
ถ้าหากว่าจะโต้แย้ง ข้าพเจ้าเห็นว่าโลก
แตก และไม่มีใครตัดสินปัญหา^๕นี้ได้
เพราะฉะนั้นจึงขอวิงวอนท่านสมาชิกผู้มี
เกียรติว่า เราจะเอาอะไรแน่ ทางที่ตัดที่
สุดท้ายเอาศรัทธา นิยม หรือ ประวัติศาสตร์
และศัทธินิยมไปขัดกับการเมืองอย่าง
ที่ท่านรัฐมนตรีอธิบดีอภิปรายมากก็น่าฟัง
อย่างที่จะเอาทาง ประวัติศาสตร์และการ
เมืองมาตั้งตั้งนั้น ข้าพเจ้าเห็นเด็ดขาดว่า
คำว่าลานช้างซึ่งใช้อยู่ตั้งแต่บรม โบราณ
ซึ่งเด็กเล็กรู้จักมาแล้วก็จะเหมาะกว่าและ
เป็นประชานิยมในท้องถิ่นของเขาด้วย

นายพล แสนสระดี (ขอนแก่น) :
ในเรื่องนี้สำหรับข้าพเจ้ามีความเห็นอย่าง
ที่ท่านรัฐมนตรีได้อภิปรายมาแล้ว และ
ไม่มีความประสงค์ที่จะให้สภา ฯ นวนิจ-
ฉัย ใครที่จะขอให้กรมการศึกษากับท่าน
รัฐมนตรีที่กล่าวเมื่อก่อนปรองดองกันดีกว่า

แต่เมื่อได้ฟังคำอภิปรายทางฝ่ายคณะ
กรรมธิการแล้ว กรรมธิการก็ยังยืน
ยันในความเห็นของตน เพราะฉะนั้น
ข้าพเจ้าจึงใคร่ที่จะแสดงความคิดเห็นใน
เรื่องนบาง

สำหรับข้าพเจ้าเห็นว่า คำว่า
“ลานช้าง” นั้นเหมาะดีกว่าคำว่า “โยนก”
ปัญหาที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของคำว่า
โยนกและลานช้างนั้น ก็ได้มีการกล่าว
กันมามากแล้ว และปัญหาที่ว่า “ลาน-
ช้าง” นั้นมาจากไหน ท่านรัฐมนตรี
อธิบดีกรมศิลปากรก็ได้ให้ความเห็นไว้
บ้างแล้ว แต่ข้าพเจ้าใคร่ที่จะขอให้ความ
เห็นเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อยคำว่า “ลาน-
ช้าง” นี้ เป็นชื่อเรียกดินแดนของชน
ชาติไทยที่ได้อพยยลงมา โดยถูกจีนรุกราน
ในสมัยก่อนนี้ ได้มีเมือง ๆ หนึ่งซึ่ง
ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจีน ซึ่งจีนเรียกว่า
“ลานฉางเกียง” ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่
ว่า ชนชาติไทยเรา เป็นชาติที่รักเกียรติ-
ยศ รักอิสรภาพเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความรัก
ประเทศรักความเป็น อิศรภาพดัง กล่าวนี้
จึงหนีเมื่อยลงมา ก็คงจะพยายามใช้ชื่อ
เดิมของตน จึงได้เรียกว่าเมืองลานช้าง
อย่างที่ตนเคยเรียก ดินเดิมของตนเมื่อ
ครั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน ใน

ทำนองเดียวกันกับที่เรียกเมือง “เวียง-
จันทร์” กล่าวคือ ในสมัยที่จีนได้รุกราน
ได้อำณาเขตของไทยแล้ว จีนได้จัด
การปกครองโดยแบ่งออกเป็นมณฑล และ
มีมณฑลหนึ่งชื่อว่า “เวงเซียง” หรือ
“วังเซียง” คำว่า “วังเซียง” หรือ
“เวงเซียง” นี้เมื่อเทียบกับคำว่า “เวียง-
จันทร์” ก็คล้ายคลึงกัน คงจะต่างกันก็
ที่สำเนียงแปร่งไปคนละอย่างเท่านั้น
ฉะนั้นคำว่า “ลานฉาง” หรือ “ลานช้าง”
ก็คงจะมีความเป็นมา คล้ายคลึงกับคำว่า
“วังเซียง” หรือ “เวียงจันทร์” นั้นเอง
นี่ก็เป็นเหตุผลประการหนึ่ง แสดงให้
เห็นถึงการที่ไทยเรียกดินแดนของตนเอง
ว่า “ลานช้าง” ตามชื่อดินแดนบ้านเดิม
ของตน

อนึ่ง ข้าพเจ้าใคร่ขอกกล่าวถึงคำว่า
“ลานช้าง” นี้มีความสำคัญในทาง
ประวัติศาสตร์ของชนชาติไทยเพียงใด
จึงสมควรที่จะถือเอาชื่อนี้ไว้ ข้าพเจ้า
ใคร่จะขอประทานกล่าวถึงประวัติศาสตร์
ในสมัยที่ไทยถอยร่นลงมาทางใต้ เพราะ
ถูกพวกจีนรุกรานไล่สักเล็กน้อย ย่อมเป็นที่
ทราบกันในบรรดาผู้สนใจทางประวัติ-
ศาสตร์แล้วว่า เมื่อไทยถูกพวกจีนรุกราน
และร่นถอยลงมาเช่น ไทยแบ่งออกเป็น

๒ พวก พวกหนึ่งถอยร่นลงมาเลย อีก พวกหนึ่งยังอยู่เพื่อต่อสู้ พวกที่ถอยร่นลงมาเลยนั้น ได้แยกกันออกเป็นสองทาง คือทางลุ่มแม่น้ำสาละวิน พวกที่ร่นลงมาทางนั้นถูกเรียกว่าพวกไทยใหญ่ ส่วนอีก พวกหนึ่งร่นลงมาทางแม่น้ำโขง พวกนี้ เรียกว่าพวกไทยน้อย ซึ่งเป็นบรรพบุรุษของพวกเราชาวไทยปัจจุบัน สำหรับพวกที่ถอยร่นลงมาทางลุ่มแม่น้ำโขง ได้รวบรวมกันขึ้น มี ท้าวมหาพรหม เป็น หัวหน้า และได้สู้รบกับขอม รุกไล่ขอมลงมาจนถึงเมืองชะเลียง คือเมืองสุวรรณคโลกเวลานี้ เมื่อไทยตีได้แล้วก็จัดแบ่งการปกครองออกเป็นสองแคว้น คือแคว้นลานนาและแคว้นลานช้าง

สำหรับพวกไทยอีกพวกหนึ่ง ที่ยังอยู่เพื่อต่อสู้ในดินแดน ตอนใต้ของจีนนั้น พวกนี้ได้ถอยร่นลงมาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และตั้งอิสระอยู่เป็นเมืองๆ ในดินแดนจีนตอนใต้ ครั้นถึงสมัยหนึ่งราว พ.ศ. ๑๑๕๒ พระเจ้าสินุโลซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินไทยองค์หนึ่ง ได้เป็นหัวหน้ารวบรวมพวกไทยให้เป็นปึกแผ่น และได้ตั้งขึ้นเป็นอาณาจักร เรียกว่าอาณาจักรน่านเจ้า ตั้งแต่บัดนั้นต่อมาอาณาจักรน่านเจ้าก็มีกำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้น

และมีพระเจ้าแผ่นดินสืบราชสมบัติต่อมาอีกหลายพระองค์ จนถึงในสมัยพระเจ้าโกะล่อฝงซึ่งเป็นกษัตริย์ไทยที่มีความเข้มแข็งแกล้วกล้าในการสงครามเป็นอันมาก จึงได้แผ่ขยายราชอาณาจักรไทย ออกไปกว้างขวาง จนมาตั้งราชธานีที่หนองแสนจีนเรียกว่า ตาลิฟู ในขณะที่ไทยตั้งถิ่นฐานมั่นคงอยู่ที่เมืองหนองแสน บางทีไทยก็เป็นมิตรไมตรีกับจีน บางทีก็รบพุ่งกันบ้าง แต่ผลที่สุดก็ทนการรุกรานของจีนไม่ได้ จึงได้ถอยร่นลงมาในสมัยที่คุปโล่ชานกษัตริย์จีนได้มารุกราน ได้ลงมาสมทบกับ พวกไทยใน ลานนาและ ลานช้างที่ถอยลงมาก่อน เมื่อพวกไทยในลานนาและลานช้าง ได้กำลังจากพวกไทยอาณาจักร น่านเจ้าเข้ามา สมทบด้วย จึงมีกำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้น และในสมัยนั้น ขอมยังมีอำนาจปกครอง อยู่ใน ดินแดนที่เรียกว่าสุวรรณภูมินี้ ซึ่งมีเมืองสุโขทัยเป็นเมืองหน้าด่าน และเมื่อไทยอาณาจักรน่านเจ้าได้เข้ามาสมทบกับ ไทยที่ ลานนาและลานช้างแล้ว ไทยพวกนี้จึงได้เข้าโจมตีกรุงสุโขทัย ซึ่งในสมัยนั้นเป็นเมืองหน้าด่านของขอมแตกไป โดยมีพ่อขุนบางกลางท่าว และ พ่อขุนผาเมือง สองคน รวมกำลังความ คึกกันเป็น หัวหน้า

เมื่อพ่อขุนบางกลางท่าวและพ่อขุนผาเมือง มีชัยชนะแก่ขอมแล้ว ก็ได้ตั้งประเทศ-ไทยขึ้น โดยมีกรุงสุโขทัยเป็นเมืองหลวง นี้เราจะเห็นได้ว่า แคว้นลานช้างนี้ เป็นแหล่งที่ชนชาติไทยได้มารวมกัน ต่อสู้กับ อภิสรภาพชน และเป็นแหล่งที่ก่อ กำนาคประเทศไทยปัจจุบันนี้ ตั้งแต่ราว พ.ศ. ๑๘๐๐ เป็นต้นมา

เพราะฉะนั้นคำว่า "ลานช้าง" จึง มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์เป็นอันมาก กวرتที่เราจะถือเอานามนี้ไว้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่า ใช้คำว่า "ลานช้าง" ดีกว่าคำว่า "โยนก" สำหรับ คำว่า "โยนก" ข้าพเจ้าขอพูดสักเล็กน้อย สำหรับคำว่า "โยนก" ตามที่ได้มีผู้อธิ-บายมาเมื่อสักครู่หนึ่งมาจากคำว่า "ยวน" คำว่า "ยว" เคยมีบางท่านแปลกันว่าพวก กินข้าวเหนียวอะไรพวกนี้เป็นต้น ถ้า หากว่ามีความหมายอย่างแท้จริง ก็เป็นชื่อ ที่เราเรียกบุคคลเป็นการแบ่งพวกแบ่งชน วรรณะของคน และเห็นว่าไม่เป็นมงคล นาม ชีวิตจิตใจของราษฎรในแถบนั้น ก็เป็นไทย จึงเห็นว่ายังไม่เหมาะสม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นอย่างใด ข้าพเจ้า ขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่า ควร

ให้เป็นไปตามที่กรรมาธิการแก้ไขชื่อ จังหวัดนี้ เรียกว่า โยนก ขอได้โปรดยก มือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑๘ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผู้ใดเห็นสมควร เปลี่ยนตามร่างเดิม ของ รัฐบาล คือลานช้าง ขอได้โปรดยกมือ ขึ้น

สมาชิกยกมือ ๖๗ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันที่ประชุมตกลงให้ชื่อจังหวัดนี้ว่า จังหวัดลานช้าง

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : เมื่อเรา เปลี่ยนเป็นลานช้างแล้ว จะมีนครใหม่ หรือจะให้สั้น ๆ ว่าจังหวัดลานช้าง หรือ จังหวัดนครลานช้าง

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) : ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องที่จะให้มีนคร

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : สภาฯ จะ ยอมหรือไม่ยอมไม่ทราบ ที่จะให้มีนคร

นายอำเภอ อิศรางกูร ณ อยุธยา (สิงห์บุรี) : ความจริงเราลงคะแนน มาในร่างเดิม ร่างเดิมไม่มีนคร คำว่า

นครก็จะยืดยาวไป ขอให้คงไว้ตามร่าง
เดิมที่รัฐบาลเสนอมานะ

หลวงประดิษฐมนูธรรม (รัฐ-
มนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
คืออยากขอร้องต่อกรรมการว่า ใช้
ลานข้างเฉยๆเถิด อย่าเติมนครเลย คือ
นครถ้าเติมลงไปแล้วหมายถึงหน่วยของ
การเทศบาลด้วย ซึ่งมันเล็กเกินไป ถ้า
ลานข้างมันกว้าง เราต้องการสิ่งที่กว้าง
ด้วย เพราะฉะนั้นจึงควรเอาแต่ลานข้าง

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์
(ประธานกรรมการ) : กรรมการ
ไม่ได้ยืนยันว่าจะเอานคร จึงขอเรียน
ถามสภาฯว่าจะเอานครด้วยหรือไม่ หรือ
จะเอาแต่ลานข้างเท่านั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ที่ประชุมตกลงให้เรียกจังหวัดนี้เป็นจังหว
ัดลานข้าง

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
อนุมาตรา ข.

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม
(นนทบุรี) : ในอนุมาตราข. ข้าพเจ้าแปร
จากร่างเดิมฝั่งขวาแม่น้ำโขงแคว้นนคร
จัมปาศักดิ์ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติให้เป็น
นครอีสาน นครจัมปาศักดิ์นี้ ข้าพเจ้า
จะขออภิปรายเป็น ๒ ตอน ตอน ๑

กรรมการมาเขียนเป็น “ไม้หันอากาศ”
ในร่างเดิมว่าจัมปาศักดิ์ คำว่า “จัม” นั้น
ถ้าเปลี่ยนสระอาเป็นไม้หันอากาศแล้ว
ข้าพเจ้าอยากจะขอให้เติม “ก” การันต์
เข้าไปอีก แต่ขอให้สภาฯ นี้โปรดวินิจฉัย
ด้วย คือจะได้ตรงกับประวัติศาสตร์
ว่าเดิมทีเดียวนคร จัมปาศักดิ์ อาศัยต้นไม้
จัมปา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ ขอให้ท่านนั่งเถิด ท่านจะเอานคร
อีสานหรือนครจัมปาศักดิ์ เอาอันเดียว
เถิด อย่าเอาทั้งสองอย่างเลย

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม
(นนทบุรี) : ข้าพเจ้าขออภิปรายค้าน
ว่าในไม้มี “ก” การันต์

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
คือท่านขอแปรญัตติไว้ว่านครอีสาน

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม
(นนทบุรี) : แต่ที่กรรมการไปแก้
นครจัมปาศักดิ์ คือฝ่ายกรรมการไม่
ยอมให้ว่าควร จะรักษาประวัติศาสตร์
นครจัมปาศักดิ์ไว้ ข้าพเจ้ามีเหตุผลว่า
นครจัมปาศักดิ์ไม่ได้ตั้งอยู่ในฝั่งนี้ ตั้ง
อยู่ทางฝั่งโน้น และเราก็ยังไม่ได้มา
เพราะเหตุไรเราจะไปตั้งขอจัมปาศักดิ์ให้
ข้าซากเล่า ข้าพเจ้ามีเหตุผลว่าคนที่อยู่

ในแคว้นจัมปาสะกัคนได้ตกไปอยู่ในอิน-
โดจีน ได้กระจองอแงอดอยากเต็มทน
เหลือที่จะทนแล้ว ก็เรียกว่านคร
จัมปาสะกัคนอยู่นั่นเอง คราวนี้ประเทศไทย
เราเอากันมาแล้ว ก็ควรที่เราจะขนาน
นามเสียใหม่ และนครนั้นตั้งอยู่ที่ทิศตะวันออก
เฉียงเหนือของประเทศไทยเราด้วย
ก็พอเหมาะกับการที่ภาควิศาน และข้าพ-
เจ้ามาครอง ๆ. ดูว่าภาควิศานนั้นอยู่ที่
แห่งใดแน่ ส่วนอื่นใดนั้นเราตั้งได้ เช่น
ทิศเหนือว่าอุตรทิศดี ตะวันออกว่าปรา-
จีน ส่วนทางตะวันออกเฉียงเหนือข้าพ-
เจ้าจึงขอให้ตั้งชื่อว่าอิสานเพื่อไม่ให้ลบ
ประวัติศาสตร์

พ.ศ. หลวงโกวิทอภัยวงศ์
(ประธานกรรมการ) : ที่กรรมการ
การไม่ยอมเปลี่ยนตามท่านสมาชิกขอแปร
ญัตติในเรื่องชื่อเมืองนี้ ด้วยเหตุว่าสมา-
ชิกจะเรียกว่าเมืองอิสาน กรรมการ
เห็นว่าคำว่าอิสานนี้เราเคยใช้มาแต่บรม
โบราณมาแล้วว่า ภาคอิสานนี้ตั้งแต่
โคราชไปเราก็เรียกว่าภาคอิสาน ถ้าเรา
มาเรียกเมืองอิสานแล้วจะเข้าใจผิดกันไป
หมดและไม่มี ความจำเป็นอันใดที่จะเรียก
เช่นนั้น ถึงนครจัมปาสะกัคนอยู่ฝั่งไหน

ก็ตามข้าพเจ้าก็ไม่ทราบ แต่เมืองที่เรา
ได้มานั้น เขาเรียกว่าเมืองจัมปาสะกัค
เพราะฉะนั้นเมื่อชื่อเดิมก็มีอยู่ในประวัติ-
ศาสตร์แล้ว จะยอมรับว่ามาจากต้นจัมปา
อะไรก็ตาม โบราณเขามีต้นจัมปาเราก็
คือจัมปาแหละ ข้าพเจ้าจึงไม่ยอมเปลี่ยน
เป็นอิสาน เพราะว่าเราเรียกชื่อภาคว่า
ภาคบูรพา ภาคพายัพ ภาคอิสาน เพราะ
ฉะนั้นในการที่เราจะเอาทิศทั้งทิศไปรวม
ที่ต้นจัมปานั้นไม่ควร ข้าพเจ้าขอเรียน
ว่าที่สมาชิกสงสัยว่า จ สระ- ำ มาเป็น จ
-ม จัม ข้าพเจ้าก็สงสัยก็ได้ไปค้นดูใน
นามสกุลของเจ้าจัมปาสะกัคนได้เขียนกัน
อย่างไร ก็ปรากฏว่าเจ้านายทางจัมปา-
สะกัคนได้เขียนนามโดยใช้ จ -ม เพราะ
ฉะนั้นเราก็หันไปใช้ จ -ม แต่ทั้งนี้
แล้วแต่สภา ฯ จะเห็นควรอย่างไร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใด
เห็น ควร ให้เป็น ไป ตาม ที่กรรมการ
เสนอมา ขอให้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๑ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เป็นอันที่ประชุมให้เป็นไปตามที่กรรมา-
ธิการเสนอมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
อนุมาตรา ๓ ก.

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม
(นนทบุรี) : ที่เรียกเมื่อกี้ ถ้าจะรักษา
ประวัติศาสตร์จริงแล้ว ข้าพเจ้าขอเติม
ก. การันต์ไปด้วย เพราะตรงกับประวัติ-
ศาสตร์ที่ว่าถึงชนโดยต้นจัมปา เขาเรียก
ว่าจัมปาก์นาคบุรี เรียกกันมาแล้วนาน
ทีเดียวเพราะฉะนั้นจะใช้ไม้หันอากาศมา
ใส่ และเพื่อจะได้ตรงกับประวัติศาสตร์
เดิมขอให้ใส่ ก. การันต์ด้วย

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) :
ข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า ตัว ก. นั้นไม่จำเป็น
คือว่า จริงอยู่คำเดิมมาจากจัมปาก์ และ
ชื่อเดิมว่านครจัมปาก์นาคานาคบุรี และ
เดี๋ยวนี้คำว่า จัมปาก์ กลายเป็นไทยแล้ว
คำไทยเราไม่เคยเขียนมี ก. การันต์เลย
นอกจากจะถูกตามที่นามสกุลพระราช-
ทานแล้ว ยังถูกตามที่ปทานุกรมด้วย
เพราะฉะนั้นขอให้คง จัมปา ไว้อย่างเดิม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติตามที่
กรรมาธิการเสนอมา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
อนุมาตรา ๓ ก.

นายสรอย ญ ลำปาง (ลำปาง) :
ที่ข้าพเจ้าแปรญัตติก็เพื่อมีความประสงค์
จะให้เป็นที่เกียรติยศแก่ท่าน นายกรัฐมนตรี
คือหลวงพิบูลสงคราม เพราะเหตุ
ว่าการให้เกียรติยศครั้งนี้เป็นมติของ
ประชาชน กล่าวคือในขณะที่มีเรื่องราว
กับอิน โดจีน นั้นก็ได้ตามมหาชนแล้ว
คณะรัฐบาลชุดนี้มีท่านเป็นหัวหน้าก็ได้
ฟังเสียงมหาชน ได้ร่วมแรงร่วมงานกัน
ซึ่งท่านเป็นหัวหน้าทางทหารและพลเรือน
ข้าพเจ้าจึงได้แปรญัตติเป็น จังหวัดพิบูล
ส่วนคำว่านคร ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควร
คือควรก็จังหวัด พิบูลสงครามเลยหรือจะ
มีข้างหลังว่าธานี ข้าพเจ้าก็ไม่ขัดข้อง

นายพัน พรหมมิทธิกุล (บุรี-
รัมย์) : ในกรณีที่ข้าพเจ้าได้สงวนไว้
อภิปรายในสภา ฯ นั้น บัดนี้ก็ได้รู้สึก
ในสภา ฯ นี้เราเบื่อบ้านในถ้อยที่
ประวัติศาสตร์เหลือเกินแต่อย่างไรก็ตาม
ในเนื้อหาในเรื่องพิจารณาร่างพระราช
บัญญัตินี้ ตามหลักการที่สภา ฯ รับไป

นั้นและพิจารณาจนจบต้นแล้ว เรา
ถือหลักประวัติศาสตร์ไว้ และที่ข้าพ-
เจ้าแปรญัตตินั้น ข้าพเจ้าก็ถือหลักนั้นเช่น
เดียวกัน

อนึ่ง ตามที่มีผู้แปรญัตติตั้งใจจะ
ให้ชื่อจังหวัดนั้นเป็น ชื่อของท่าน นาย ก ข
นั้น และทาง คณะกรรมการ ก็ได้
เห็นชอบด้วย ข้อนี้จุดหมายและจุด
ประสงค์ของข้าพเจ้าก็เช่นเดียวกัน แต่
หากว่าไปเห็นไปในแง่ที่เราจะมาตั้งจ้ง-
หวัดนี้เพียงจังหวัดเดียว ให้เป็นชื่อ ของ
ท่านนาย ก ข ซึ่งประชาชนได้ยกย่องว่า
ท่าน ได้เกิดมา สำหรับ เรียกร้องดินแดน
เหล่านี้ ควรเป็นผู้นำสำหรับนำเกียรติ-
ยศอย่างสูงมาให้แก่ชาติ คราวนี้เรามา
ตั้งเพียงจังหวัดเดียว จังหวัดอื่นไม่ได้
ตั้ง โดยเฉพาะข้อ ๑ นั้นเราเดียวกันเรื่อง
ประวัติศาสตร์มาตั้งชื่อเมือง แต่อย่างไร
ก็ตามสภา ข ก็ได้ยืนยันและให้มติเป็น
หลักประวัติศาสตร์ และที่ข้าพเจ้าแปร
ญัตตินั้น ข้าพเจ้าก็ถือหลัก ประวัต-
ศาสตร์เหมือนกัน คือ เดิมจังหวัดนี้ไทย
เราเรียกว่าสยามรัฐ สยามเป็นภาษาของ
ขอม มีความหมายตรงกับคำว่าไทยเขา
เรียกว่า ซิม หรือ เซียม ตาม สำเนียงสูงต่ำ
และเดิมเราเขียนว่าจังหวัดสยามรัฐ รัฐ

หรือรัฐ ในความหมายแห่งการเขียนเรา
ไม่ได้หมายความว่าถึง ประเทศ หรือ ราช
อาณาจักร เราหมายความว่าอาณาจักร
หรือแผ่นดิน สยามรัฐก็คือแผ่นดินไทย
และที่เราพิจารณามาแล้วตั้งแต่ต้นเราก็
ถือหลักประวัติศาสตร์ ข้าพเจ้าจึงได้แปร
ญัตติให้ถือประวัติศาสตร์เป็นหลัก คำว่า
สยามแปลว่าไทย และราชรัฐหรือรัฐเป็น
คำเดียวกัน ข้าพเจ้าจึงได้แปรญัตติให้
เป็นไทยรัฐ แต่คณะกรรมการไม่
เห็นชอบด้วย จึงเป็นภาระที่ข้าพเจ้าจะ
ร้องเรียนต่อสภา ข นี้ให้วินิจฉัยว่า ก็
เมื่อเราเริ่มต้นถือ หลัก ประวัติศาสตร์มา
ก็เหตุใดเมื่อมาถึงตอน นี้ จะไม่ถือหลัก
ประวัติศาสตร์ และข้าพเจ้าแน่ใจว่า
สมาชิกทุกท่าน ในที่นี้ก็พร้อมใจกัน ที่จะ
เกิดท่านนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นประวัติ
แห่งเกียรติของท่านและวีระบุรุษ ในภาย
หลัง ให้รำลึกว่าเพราะท่านผู้ที่เราจึงได้
พ้น จากความเป็นทาส มาเป็น ไทย อย่าง
หนึ่ง แต่ความมุ่งหมายของข้าพเจ้านั้น
หาได้มีความมุ่งหมาย ที่จะตั้งเพียงจังหวัด
เดียวเท่านั้นไม่ ข้าพเจ้าพร้อมที่จะเกิด
ให้สูงยิ่งไปกว่านั้น ข้าพเจ้าได้ข่าวที่แน่
นอน จากมหาดไทย ว่าเราได้แปลรูปการ
ปกครองส่วนภูมิภาค ใหม่ เพื่อให้รัดกุม

รวดเร็ว นำความก้าวหน้ามาให้แก่ประเทศชาติ โดยแบ่งออกเป็นภาคข้าพเจ้าขอชี้แจงเอาเนว่นมาพิจารณาว่า ในเขตที่เราเสียสละเลือดเนื้อ ในเขตที่เราพร้อมน้ำใจกันทุกคนจนได้ดินแดนคืนมากด้วยความเข้มแข็งเด็ดขาด ความเป็นผู้นำอย่างเฉลียวฉลาดรอบคอบของท่าน นายก ๆ เราจึงได้คืนแดนคืนมา จึงมาเห็นว่าในแคว้นใหม่ที่เรานำได้มานี้ เราจะเรียกให้เป็นแคว้นพิบูลสงครามและตำบล หมู่บ้าน อำเภอหรือในเขตหนึ่งเขตใด จะเป็นหนองน้ำหรือจะเป็นทาง หรือเป็นเขตหนึ่งเขตใดก็ตาม ให้ถือหลักโดยเอาความดีความชอบของทหารหาญ ผู้ใดได้ทำความดี ความชอบโดยเข้ายึดหมู่บ้านหรือถิ่นนั้นโดยเหตุในคราวกระทำหน้าที่เพื่อชาติ เราก็กองให้ตำบลหมู่บ้านนั้นเขตนั้นเป็นเขตของทหารหาญ นับตั้งแต่พลทหารจนถึงผู้บัญชาการสูงสุด นั้นเป็นความคิดเห็นของข้าพเจ้า แต่เมื่อคณะกรรมการแปรรูปมาตั้งชื่อจังหวัดย่อมๆ เท่านั้นเป็นชื่อของท่าน นายก ๆ เช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นชอบ แต่สงวนไว้อภิปรายในสภาฯ และขอเรียนต่อสภาฯ ว่า เมื่อเราจะถือหลักประวัติศาสตร์ก็ขอให้ถือหลักประวัติศาสตร์ตลอดไป และ

ขอให้ถืออธิปไตยอาณาเขตของไทย ตามจำนวนเป็นศัพท์ที่เกิดโดยให้เหมาะสมกับระเบียบการในการวินิจฉัยถ้อยคำให้เพราะหวังให้เหมาะสมกับการแต่งกาย แต่งฉันท์แล้วก็ไปอีกรูปหนึ่ง และการวินิจฉัยถ้อยคำนั้น เรามักจะถือความรู้เป็นเครื่องประกอบอยู่แล้ว และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการก็ว่าหมายความว่าอาณาเขตหมายถึงประเทศไทยหรือแผ่นดินไทยทั้งหมดไม่ควรตั้งชื่อเป็นจังหวัด ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ใช่เช่นนั้น นั้นเป็นหลักทางกวี เพราะเหตุที่เราเลิกคำว่าสยามแล้วแก้รัฐธรรมนูญเปลี่ยนเป็นไทย เมื่อเช่นนั้นเราก็ถือหลักประวัติศาสตร์ คือไทยรัฐนั่นเอง อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าขอยกเกียรติยศอันนี้ไว้ให้สภาฯ วินิจฉัยว่า ถ้าจะรักษาประวัติศาสตร์ที่ได้พิจารณามาแล้วทั้งสองจังหวัดนั้นหรือไม่ หรือสภาฯ จะเห็นชอบตามคณะกรรมการก็ไม่ว่าแต่อย่างไรก็ดีขอเสนอต่อสภาฯ นี้ โดยให้รับหลักการว่า การตั้งชื่อหมู่บ้านหรือตำบลก็ขอให้เป็นไปตามที่ข้าพเจ้าเสนอมาเพื่อเป็นตัวอย่างแก่กลุ่มบุตรกุลธิดาต่อไป

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ คนละเรื่องท่าน เรื่องนี้เป็นเรื่องชื่อจังหวัด

นายทัน พรหมมัทธกุล (บุรุษมัย):
ชื่อจังหวัดเกี่ยวกับหมู่บ้าน ตำบลด้วย

ประธานสภาว่าง รัฐธรรมนูญ :
หมู่บ้านเอาไว้พูดที่หลังเกิดท่าน

นายทัน พรหมมัทธกุล (บุรุษมัย):
เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าขอเสนอให้สภา ฯ
วินิจฉัยว่า จะถือหลักกันหรือไม่

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์
(พิจิตร) : ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะขอ
ให้สภา ฯ วินิจฉัยเป็นรายๆ ไป เพราะ
ว่าคำแปรญัตติ ของข้าพเจ้ากับ ท่านผู้มี
เกียรติผู้นั้นไม่เหมือนกัน ร่างพระราช
บัญญัตินี้ เฉพาะอนุมาตรา ๓ ค. นี้
ข้าพเจ้าเสนอแปรญัตติ เปลี่ยนชื่อจังหวัด
วัฒนธรรม เป็นจังหวัด "อิสระราษฎร์"
"อิสระ" ที่ข้าพเจ้าเขียนมาในขั้นแรกใช้
"ศ" แต่ในการพิจารณาต่อไปนี้ ข้าพเจ้า
ขอประธานเสนอว่าถ้าหากตกลงใช้คำนี้เป็น
ชื่อจังหวัดนั้นแล้ว ขอให้ใช้คำว่า "อิสระ"
ที่คณะกรรมการได้แก้ไขร่างเดิม ของ
จังหวัดนี้ เป็น จังหวัด นครพิบูล สงคราม
เรื่องนั้นข้าพเจ้ายังติดใจอยู่ จึงได้นำมา
เสนอสภาให้วินิจฉัย การที่ข้าพเจ้าเสนอ
แปรญัตติให้เป็นชื่อจังหวัด "อิสระ-
ราษฎร์" นั้น มิได้ประสงค์จะเกี่ยวกัน

ในอันจะยกย่องเทิดทูนเกียรติท่านนายท
ก็หาไม่ได้ เรื่องนี้ข้าพเจ้าจะโต้แย้งต่อไป
ในการที่ข้าพเจ้าเสนอให้เป็นจังหวัด
อิสระราษฎร์ นี้ก็ได้พยายาม ใคร่ครวญดู
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏแต่กาลก่อน จนบัดนี้
แล้ว ปรากฏว่าพี่น้องขอมหรือเขมรนั้น
ต้องการความเป็นอิสระภาพมานานนัก
หนาแล้ว พยานอันนี้เราจะเห็นได้ว่า
ถึงแม้ว่าเขาจะกระทำไม่ได้ในเขตของเขา
เนื่องจากมีทอกปลายปืน หรืออะไรก็ตาม
ก็ยังมิเขมรหมู่ใหญ่พากันเข้ามาตั้งเป็น
เขมรอิสระในประเทศไทยเรา นี้ก็
ด้วยมีความประสงค์ที่จะกู้ความเป็น
อิสระ หากว่าเราได้ตั้งชื่อจังหวัดนี้ให้
เป็นจังหวัดอิสระแล้ว ก็จะเป็นการ
สนองความปรารถนาของพี่น้องชาวเขมร
ที่ปวงด้วย นอกจากนั้นยังจะเป็นการถูก
ต้องตามคำปรารภและคำรับรองของ
ท่านผู้นำ คือท่านนายกรัฐมนตรี คณะ
รัฐบาลนี้ รวมทั้ง ประชาชน ชาวไทย ทั้ง
ชาติที่เราปรารถนาอันแรงกล้าที่อยากจะ
ช่วยให้เขาพ้นจากความเป็น ชาติ ขึ้นมาสู่
ความเป็น อิสระภาพด้วย ในการที่เรา
ช่วยให้เขาพ้นจากความเป็นทาสมาสู่ความ
อิสระภาพนั้น หากเราจะได้จารึก
เหตุการณ์ตอนนั้นเอาไว้โดยตั้งชื่อจังหวัด

นี้เป็นจังหวัดอิสระราษฎรแล้ว ก็จะเป็น การช่วยจารึกในทางประวัติศาสตร์ได้ เหมือนกัน

อีกประการหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าเห็น ว่าเป็นประการสำคัญกว่าที่แล้ว ๆ มานี้ ก็คือว่าพี่น้องชาวจังหวัดนี้ได้อยู่ชายแดน โดยปกติชาวเขมร ทั้งปวง ต้องการอิสระ ถ้าหากว่าพี่น้องชาว จังหวัดนี้ จะ ไปเที่ยว จังหวัดไหน ถ้าเขาถามว่า ท่านมาจาก เมืองไหนแล้วบอกว่าข้าพเจ้ามาจากเมือง อิสระ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะดีกว่าที่ว่าเช่นนั้น จะได้ประโยชน์ไม่น้อย เราไม่จำเป็นจะ ต้องไปโปรประกันตาอีกกว่าเราให้เขาเป็น อิสระ เราให้ชื่อเขาเป็นอิสระแล้ว คนอื่นถามว่ามาจากไหน เขาจะบอกว่า มาจากเมืองอิสระทุกคน ถ้าให้ความ อิสระก็จะหลงไหลเข้ามาเอง ท่านผู้มี เกียรติบางคนอาจจะเข้าใจว่าเมื่อเราได้ให้ ชื่อ จังหวัดนี้ เป็น จังหวัดอิสระ แล้ว จังหวัดอื่นมิได้เป็นอิสระไปหรือ ใน ข้อนี้ข้าพเจ้าขอประทานนี้แจ้งว่า ในการ ที่เราจะตั้งชื่อจังหวัดนี้เป็นจังหวัดอิสระ นี้มิได้ทำให้จังหวัดใหม่ที่เราได้มาอีก ๓ จังหวัดและจังหวัดเก่า ๗๐ จังหวัดต้อง เสียความเป็นอิสระไปเลย และในการ ตั้งชื่อเช่นนี้เรามีมาแล้ว เป็นต้นจังหวัด

สุราษฎร์ฯ ก็หมายความว่าชาวไทยเรามี ความประพฤติเรียบร้อยดี ทั้งนักมิได้ หมายความว่าคนไทยเราใน จังหวัดอื่น ๆ ไม่มีความประพฤติดีหรือ แต่ทำไมเรา จึงให้ชื่อจังหวัดสุราษฎร์ฯ เล่าและข้าพเจ้า จะขอยกตัวอย่างอีกจังหวัดหนึ่ง คือ จังหวัดนครสวรรค์ ถ้าหากจังหวัดนี้เป็น เมืองสวรรค์อีก ๖๕ จังหวัดมิเป็น เมือง นรกไป หรือ ความจริงมิได้กระทบ กระเทือนถึงจังหวัดอื่น ๆ เลย เพราะ ฉะนั้นในการที่เราจะให้ชื่อเป็น จังหวัด อิสระราษฎรนั้น หาได้กระทบกระเทือน ถึงความอิสระของพวกพี่น้องไม่ ขอ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย โปรดระลึกเสมอ ว่าพี่น้องชาวเขมร ของเรานั้น ต้องการ ความเป็นอิสระ ถ้าหากว่าเราให้ชื่อ อิสระแล้ว เขาจะพอใจเป็นอย่างยิ่ง การที่คณะกรรมการแก้ไขให้ชื่อจังหวัด นครพิบูลสงครามนี้ รู้สึกว่าการที่เอา ชื่อท่านผู้มีเกียรติ เอานามผู้ทศกนทั้งชาติ เป็น หน้บุญคุณ ของท่าน มาตั้งเป็น ชื่อ จังหวัดเล็ก ๆ เป็นกิ่งจังหวัดหนึ่งเท่านั้น จะเป็นการลบหลู่บุญคุณของท่าน และ ข้าพเจ้าพิจารณาถึงจังหวัดนี้แล้วเห็นว่า เป็น บ้านป่าเมืองเถื่อน มีแม่น้ำก็เล็ก ๆ และ แม้รัฐบาลจะพยายามทะนุบำรุงอย่างไรก็

ตามจะคัดถนนบำรุงอย่างไรก็ไม่ทำให้จังหวัดนั้นกลายเป็นจังหวัดชนโทหรือชนเอกขึ้นมาได้ นอกจากจะเป็นจังหวัดเล็กๆ เท่านั้นเองและข้าพเจ้าได้ฟังประกาศของกรมโฆษณาการเมื่อวันที่ ๗ เดือนนี้เองว่ามีคนเป็นอันมากปรารถนาจะให้ท่านผู้ได้รับพระราชทานเลื่อนยศให้สูงขึ้นไป.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
นอกเรื่อง เอาแต่ในเรื่องนี้เถิด

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์(พิจิตร):
ข้าพเจ้าขอต่อ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เอาอีก ๒ นาทีท่าน

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์(พิจิตร):
คือว่า รู้สึกว่าไม่เป็นที่พอใจท่าน เมื่อท่านไม่ชอบใจแล้ว เราจะไปให้ท่านรู้สึกว่า จะเป็นการไม่ดี คือผู้รับไม่ยอมรับแล้ว เราจะให้ก็ไม่เป็นการสมควร อีกประการหนึ่ง เมื่อได้พิจารณากันดูแล้ว ใน การตั้งชื่อเมืองชื่อคนเหล่านี้เคยเห็นว่า เราเอาชื่อเมืองมาเป็นชื่อคน เช่น กรมหลวงสงขลา ฯ เอาชื่อเมืองมาเป็นชื่อท่านหรือปรี้นชื่อพเวลส์เป็นต้น แต่ที่จะเอาชื่อคนไปเป็นชื่อเมืองนั้นน้อยเต็มทีถึงจะมีก็ โดยมากตั้งใจกันเป็นชื่อเมืองใหญ่โตอย่างเช่นยอร์ชวอชิงตัน เอามา

ตั้งเป็นชื่อเมืองวอชิงตัน จะตั้งทั้งทีก็ให้ใหญ่โต เพราะฉะนั้นเมื่อจะตั้งก็ควรจะตั้งกันให้ใหญ่โต ท่านนายกรัฐมนตรีของเรา นั้นมีเกียรติคุณ สูงอย่างสิ้นเหลือแล้วทำไมจะเอาไปฝากไว้กับจังหวัดเล็กๆ ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่ง คล้ายๆ กับว่าเอาเพชรลูกลาม ๆ ไปหมกโคลนเช่นนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจหนักหนา ข้าพเจ้าคิดว่าเราควรจะหาเมืองใหญ่ ๆ หรือหาสิ่งอื่น ๆ ที่มีเกียรติคุณดีกว่านี้ไปเทิดทูนและเราก็อาจมีทางทำได้ และท่านเองก็มีความปรารถนาอยู่แล้วว่า จะพยายามก้าวออกไปอีก.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
หมดเวลาแล้วท่าน

นายแก้ว สิงหะคเชนทร์(พิจิตร):
จะอย่างไรก็ตาม ขอได้โปรดระลึกว่าพี่น้องชาวเขมรทั้งปวงเขาต้องการอิสระ เมื่อเราตั้งเช่นนี้แล้วเขาจะพอใจเป็นอย่างยิ่ง และไม่ใช่ว่าเป็นการรบกวนความอิสระของพี่น้องชาวจังหวัดอื่น ๆ มิได้ เพราะฉะนั้นขอได้โปรดวินิจฉัยด้วย

พ.ต. หลวง โกววิท อภัย วงศ์
(ประธานกรรมาธิการ) : คณะกรรมาธิการขอประทานเรียนชี้แจงว่า ทำไมคณะกรรมาธิการจึงได้ไม่ยอมรับคำแปร

ญาติของท่านสมาชิกทั้งสองท่าน คณะกรรมการเห็นว่า จะเปลี่ยนจากวัฒนาราชฎีมาเป็นไทยรัฐ คำว่าไทยรัฐนั้น คณะกรรมการเห็นว่า ไม่เหมาะสม โดยเหตุที่ว่าคำว่า “รัฐ” นั้น ถ้าจะพูดแล้วเราแปลว่าแคว้น แต่ถ้าจะให้ชื่อจังหวัดไทยรัฐแล้ว แปลว่ากระจุกกันเป็นแคว้นไทยก็ไม่เหมาะ ที่นี้อกรายหนึ่งของท่านผู้แทนที่แถลงเมื่อกี้ ขอโทษขอแฉ่งนามว่าของคุณแก้ว สิงหะเกษนทร์ ที่ว่าอิสรราชฎี อิสรราชฎีนี้ ก็แปลว่าบรรดาจังหวัดต่างๆ ที่เราได้มาในคราวนี้ ทุกคนก็มาเป็นอิสระ มารวมกับไทยพวกนั้นก็เป็นผู้อิสระแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะไปใส่เฉพาะเมืองนี้คนเดียวว่า “อิสรราชฎี” เรื่องมีเท่านี้ไม่ใช่อะไร ทุกคนก็เป็นอิสระอยู่แล้ว ด้วยเหตุทั้งสองอย่างนี้ คณะกรรมการจึงไม่เห็นด้วย ที่ปัญหาที่เกิดขึ้นมาว่า ทำไมคณะกรรมการจึงยอมรับข้อเสนอแปรญัตติของนายสรอยฯ แปรเป็นนครพิบูลย์ก็คือเดิมที่เคยว่ารัฐบาลได้เสนอชื่อจังหวัดว่า “จังหวัดวัฒนาราชฎี” ที่นี้ นายสรอยฯ ก็ถามว่าการที่ตั้งชื่อจังหวัดวัฒนาราชฎีมีหลักอย่างไร คณะกรรมการเองก็อธิบาย

ไม่ได้ ก็คือหาหลักไม่ได้นั่นเอง วัฒนาราชฎีตั้งด้วยเหตุผลกลใด ข้าพเจ้าก็บอกว่า “วัฒนาก็แปลว่ายืนยงคง ประพันธ์” “ราชฎี” ก็แปลว่า “คนไทยยืนยง” แต่จะมีหลักอะไรก็ไม่มี แต่เสียงมันเพราะๆ เท่านั้น เพราะฉะนั้น ข้อเสนอว่าตามหลักที่เขาตั้งชื่อเมืองแต่โบราณโบราณ เขามักจะเอาผู้ที่รบชนะมาตั้งเป็นชื่อเมืองผู้แปรญัตติจึงได้เสนอชื่อพิบูลสงคราม ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเข้าหลักอย่างเขานี้ คณะกรรมการจึงยอมตามที่เขาแปรเรื่องมีเท่านี้

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : ตามที่ผู้แปรญัตติ ๒ ท่าน ท่านอภิปรายถึงการที่จะให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาลนั้น ต่างคนก็ต่างมีเหตุผลไปคนละแง่คนละมุม และเท่าที่ท่านคณะกรรมการได้แก้ไขเป็นจังหวัดนครพิบูลย์นั้น ก็มีเหตุผลไปอีกแง่หนึ่ง ข้าพเจ้ายอมรับนับถือเหตุผลของท่านทั้งหลายที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งนั้น แต่ทั้งนี้ต้องหมายความว่าเหตุผลนั้นเราจะต้องพิจารณาว่าดี สรรวยไพเราะเหมาะสมกับความหมายด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการไปแก้

จากวัฒนธรรมเป็นจังหวัดนครพิบูล
 นั้น ทงนขาพเจ้าทราบความหมายว่า
 เพื่อให้ตรงกับความหมายที่ท่านนายก
 รัฐมนตรีของเราอันเป็นผู้นำที่แก้วกล้า
 และทำการโจมตีเอาเมืองนั้นคืนมาได้
 เพื่อให้เป็นอนุสรณ์ไว้ ข้าพเจ้ายอม
 รับว่ามีเหตุผลดีและประเทศไทยเราก็เคย
 ติงชอตตามนเหมือนกัน เช่นจังหวัดนคร
 สวรรคก็ติงตามพระนามของเจ้านายเดิม ๆ
 ก็ได้อนุโลมไว้ ก็เป็นจังหวัดที่ท่าน
 นายกรัฐมนตรีในปัจจุบันได้คิดแค้น
 มา เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงท่านนายกรัฐ-
 มंत्रीในภายหน้า เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วปัญหา
 ว่าเราควรจะใช้ถ้อยคำสรรสรวายแค่ไหน
 ข้าพเจ้าเห็นว่าใช้คำว่านครพิบูลสงคราม
 มันยาวเยิ่นเย้อเหลือเกิน ถ้าจะเปรียบ
 ความแล้วคล้าย ๆ คำนำพริกถ้าเราเติม
 น้ำตาลแล้วมันก็มีแต่รสหวานเท่า
 หมายความว่าความไพเราะนั่นเอง ข้าพ-
 เจ้าเห็นว่าในแง่ประวัติศาสตร์แล้วใช้คำ
 ว่านครพิบูลเท่านั้นก็พอ จะจารึกไปได้
 ในอนาคตไกล การที่เราจะเขียนหนังสือ
 โดยเข้าใจว่าคนที่อ่านในภายหลังก็ตีหรือ
 ในปัจจุบันนี้ก็ อาจจะไม่รู้หรือไม่เข้าใจ

หรืออาจจะไปพ้องกับพิบูลอื่น ๆ เช่น
 เป็นการสงวนภูมิว่าเรานักลวงคนทั้งหลาย
 จะไม่รู้ความหมายของเราเพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าใคร่จะขอตัดคำว่า “สงคราม”
 ออกเสีย ให้เหลือแต่ นครพิบูลเท่านั้นก็ได้
 ความ ท่านอย่าเป็นทุกขวักคนทั้งหลาย
 จะไม่รู้ในอนาคตไกล เพราะเราจะต้อง
 จารีกไว้ในประวัติศาสตร์แล้วว่า ทั่ว-
 ชาติที่เราได้ตั้งขึ้นใหม่ ไทยเราเป็นผู้
 ได้ที่คืนมาได้ ในสมัยที่ท่านนายกรัฐมนตรี
 คือนายพลตรี หลวงพิบูลสงครามเป็นผู้
 ได้คืนมา ท่านอย่าวิตกไปว่าคนชั้นหลังจะ
 ไม่รู้จักท่านนายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม
 หรือเราจะคิดไปว่า คนชั้นหลังนั้นไม่คิ
 กว่าเราหรือไม่ฉลาดกว่าเรา นั้นเป็นการ
 คาคคะเนอันหาหลักเกณฑ์มิได้ ขอให้
 ระลึกว่าคนรุ่นหลังย่อมจะต้องสามารถ
 ค้นคว้าหาความจริงในทางประวัติศาสตร์
 ได้ เพราะฉะนั้นในแง่ประวัติศาสตร์
 แล้วเราไม่จำเป็นจะต้องใส่ชื่อลงไปว่า
 “นครพิบูลสงคราม” ให้ยาวยืดยาดเป็น
 การขัดหู การที่เราจะตั้งชื่อคนก็ตั้งชื่อ
 เมืองก็ตั้ง เราจะต้องหาความไพเราะเพราะ
 พริ้งไม่ขัดหูและเข้าใจความหมาย เพราะ
 ฉะนั้น ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านผู้แปรรูป

กิติ คณะกรรมการกิจการกิติ เรามีความหมายตรงกัน ต่างแต่เพียงไฟเราะเพราะพรังเท่านั้น ข้าพเจ้าใครจะเสนอให้ท่านวินิจฉัยว่าจังหวัดนครพิบูลสงครามมันยาวหรือสั้น ข้าพเจ้าเห็นว่ายาวเกินไป จึงขอตัดคำว่า “สงคราม” ออกเสีย นอกจากนั้นก็ขอให้เป็นไปตามร่างที่กรรมการกิจการเสนอมา ขอได้โปรดอย่าคิดว่าคนอื่นเขาจะไม่เข้าใจ.

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) :
ข้าพเจ้าเห็นด้วย คือในข้อที่ขอออกจะยาวไป แต่ที่ว่าถ้าจะเรียกว่าจังหวัดนครพิบูลสงครามก็ ข้าพเจ้าเกรงว่าจะไม่ได้ผล เพราะเหตุว่าการจะเรียกเพียงนครเท่านั้น แม้แต่ว่าจังหวัดนครศรีธรรมราช เราก็เรียกว่าเมืองนคร เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะให้ได้ชื่อที่เหมาะสมและไม่ยาวด้วย ข้าพเจ้าขอเสนอชื่อว่า “จังหวัดพิบูลสงคราม”

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประธานกรรมการ) : ไม่ขัดข้อง เอาอะไรก็ได้

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ตามที่กรรมการได้แก้ไขในข้อ ๕. ว่าจากจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นนครพิบูลสงครามนั้น ข้าพเจ้าเห็นพ้อง

ด้วย ข้าพเจ้าเห็นตามที่รัฐบาลเสนอมาว่า จังหวัดฉะเชิงเทรา ทงนด้วยเหตุผลอย่างที่ท่านผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตรได้กล่าวแล้วอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่ง อย่างที่ท่านผู้แทนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า การตั้งชื่อเมืองนั้น แม้ในสมัยโบราณก็ได้ถือตามชื่อคนสำคัญมาตั้งชื่อเมืองต่าง ๆ และถือเมืองสำคัญตามชื่อบุคคลสำคัญต่าง ๆ เช่น นครสวรรค์ และสงขลา ข้าพเจ้าเห็นว่าที่ท่านสมาชิกจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอ้างมานั้นยังผิดอยู่ เพราะเมืองสงขลา กับนครสวรรค์นั้นตั้งมาก่อนการประสูติของท่านทั้งสองที่ได้กล่าวถึงเมื่อสักครู่นี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าตามที่รัฐบาลให้เหตุผลว่าจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเหตุผลที่สอดคล้อง และเป็นเหตุผลที่พอพึงได้เป็นอย่างดี ไม่น่าจะเปลี่ยน และอีกประการหนึ่งชื่อท่านนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้กระทำงานคราวนี้ไม่ควรอยู่ในที่เช่นนั้น ท่านกระทำงานในเมืองหลวง ไม่ใช่ในนครเล็ก ๆ เช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่สมควร ขอยืนยันตามข้อเสนอของรัฐบาล

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) :
 คือถ้าในทางประวัติศาสตร์แล้ว ข้าพเจ้า
 ขอขแจ้งสักนิตหนึ่ง คือข้อที่ว่าในประ-
 เทศไทยเรายังไม่เคยมีใคร เอาชื่อบุคคล
 มาตั้งชื่อเมือง ความจริงเคยมีมา ยกตัว
 อย่างเช่นจังหวัดเชียงใหม่ก็ได้ตั้งชื่อตาม
 ชื่อของบุคคลสำคัญในเวลานั้นเช่นพ่อขุน
 เม็งราย แม้แต่จังหวัดนครศรีธรรมราช
 เดิมไม่ใช่ชื่อนครศรีธรรมราช ได้มาตั้ง
 ชื่อนครศรีธรรมราช ตามชื่อของเจ้าผู้
 ครองนครในเวลานั้นซึ่งชื่อว่าเจ้าศรีธรรม
 ชัยแจ้งถึงนักพอแก่ข้อที่ท่านสมาชิกพูดกัน
 ว่ายังไม่เคยมีตัวอย่าง อันที่จริงเคยมี
 มาแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 พูดกันมานานแล้วข้าพเจ้าจะให้ไหวทว่าจะ
 เอาอย่างกรรมาธิ การแก้หรืออย่างคุณ
 หลวงวิจิตร ฯ เสนอ หรือจะเอาอย่างไร

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์
 (ประธานกรรมาธิการ) : เสนออย่าง
 ที่ท่านรัฐมนตรีเสนอ คือตัดคำว่า "นคร"
 ออกเป็น "จังหวัดพิบูลสงคราม"

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 กรรมาธิการเสนอมาอีกครั้งหนึ่งให้ตัดคำ
 ว่า "นคร" ออก ให้เรียกว่า "จังหวัด
 พิบูลสงคราม"

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
 นายเฉลา เตาลานนท์ (ตราด) :
 ตามที่กรรมาธิการเดิมคำว่านครพระตะ-
 บอง เป็นการรุ่มร่วมเหลือเกิน และคำ
 ว่า พระตะบองนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้
 เป็นไปตามร่างของรัฐบาล

พ.ต. หลวงโกวิทอภัยวงศ์ (ประ
 ธานกรรมาธิการ) : กรรมาธิการยอม
 รับผิดชอบ เห็นว่ารุ่มร่วมเหมือนกัน ยกมือ
 แล้ว ๆ ท่านประธานไม่ได้ให้พูด ขอ
 ตักเหมือนกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 ในเรื่องนี้ท่านกรรมาธิ การ ขอตัดคำว่า
 "นคร" ออกแล้ว เมื่อไม่มีผู้ใดพูด
 ข้าพเจ้าจะขอให้ประชุมวินิจฉัย ผู้ใด
 เห็นควร....

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม
 (นนทบุรี) : ข้าพเจ้าขอถอน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 ข้าพเจ้าจะขอให้ประชุมวินิจฉัยผู้ใดเห็น
 ควรตัดออก ขอให้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 พร้อมเพรียง ไม่เห็นด้วยไม่มี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
 มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 หมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณา
 ในวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราช-
 บัญญัติฉบับนี้ควร ออกใช้เป็นกฎหมาย
 ได้ ขอให้ไปรคยมือขึ้น

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

อภัยสรสิทธิ์
 ราษฎรวิรุณหกิจ
 ทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม
 เฉลา เทาถานนท์
 อนุสรกรณ์
 พันธุ์ มูลศาสตร์
 พ.ศ. ขจรกลางสนาม
 ม.ล. ท้อย ชุ่มสาย
 เสกล เจตสมมา
 จำลอง บุญเรือง
 พุฒเทศ กาญจนเสริม
 กวดหุ้มแพร
 หลวงประสิทธิ์นรกรรม
 บุรส์การกติกคคี
 โมรา ณ ถลาง -

ตรวจแล้ว ๑๑/๘/๘๔

ทองเปลว ชลภูมิ
 เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 ป. วิเชียร ณ สงขลา
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 พร้อมเพรียง ไม่เห็นด้วยไม่มี หมดเวลา
 เลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์ ผู้จกรายงาน
 ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ..
 ถิน จุฑารพ ..
 ชลอ อินทร ..
 สุรินทร์ ดีพลากร ..
 เล็ก จารุณัญ ..
 สุขันท์ จิตรกถึก ..